

PEDAGÓGIAI PROGRAM

A programot átdolgozta, készítette:
az Erdőszéle Óvoda nevelőtestülete

Elfogadta: Peszlenné Veres Hajnalka óvodavezető

Tartalomjegyzék

Az óvoda hivatalos adatai	3
1. Bevezető	5
1.1. Óvodánk bemutatása	6
2. Gyermekkép, pedagógiai hitvallásunk, óvodakép	7
2.1. Gyermekkép, pedagógiai hitvallás	7
2.2. Óvodaképünk	8
2.3. Óvodánk küldetésnyilatkozata	9
3. Az óvodai élet megszervezésének elvei	9
3.1. Személyi feltételek	10
3.2. Tárgyi feltételek	11
3.3. Az óvodai élet megszervezése	12
3.3.1. Nevelés, tanulás tervezése és időkeretei:	14
3.4. A befogadással kapcsolatos feladatok	15
3.5. Az óvoda kapcsolatai	16
3.5.1. A családokkal való kapcsolat	16
3.5.2. Az óvodai közösség együttműködési formái	17
3.5.3. Fenntartóval való kapcsolattartás	17
3.5.4. Iskolával való kapcsolat	17
3.5.5. Kapcsolattartás óvodákkal	18
3.5.6. Más szervekkel, szakhatóságokkal való kapcsolattartás	18
4. Az óvodai nevelés általános feladatai	19
4.1. Egészséges életmód alakítása	19
4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	23
4.2.1. Ünnepek, hagyományok	24
4.2.1.2. Óvodai élet hagyományai, ünnepei	24
4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	27
4.3.1. Anyanyelvi nevelés	27
4.3.2. Értelmi fejlesztés megvalósítása	30
5. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	32
5.1. Játék	32
5.2. Verselés, mesélés	36
5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	39
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	41
5.5. Mozgás	44
5.6. A külső világ tevékeny megismerése	50
5.7. Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése	54
5.8. Munka jellegű tevékenységek	56
5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	58
5.10. Tehetséggondozás	59
5.11. Differenciálás	61
6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	62
7. Gyermek és ifjúságvédelem	63
8. Az intézményi fejlesztéseket, az innovációkat követő feladataink	63
9. A gyermekek fejlődésének nyomon követése	64
10. Feladataink a működéssel kapcsolatosan	65
11. Dokumentálással kapcsolatos feladatok	66
12. Érvényességi nyilatkozat	69
13. Legitimációs záradék	69

A pedagógiai program jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi CXXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- 229/2012. (VIII.21.) kormányrendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI pedagógiai szakmai szolgáltatás
- 15/2013. EMMI rendelet a szakmai szolgáltatásokról
- 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról.
- Útmutató a pedagógusok minősítéséhez
- Országos tanfelügyeleti kézikönyv óvodák számára
- Önértékelési kézikönyv óvodák számára

Felhasznált irodalom:

Chrappán Magdolna- Fábíán Katalin – Tevékenységközpontú óvodai nevelési program

Az óvoda hivatalos adatai

Az óvoda hivatalos neve: Erdőszéle Óvoda
Székhely címe: 1221 Budapest, Vöröskúti határsor 22.
Az intézmény típusa: óvoda
OM azonosító: 202816
Elérhetőségek: 06706389697., info@erdoszeleovoda.hu
Az óvoda csoportjainak száma összesen: kettő csoport

Maximálisan felvehető gyermekek száma összesen: 48 fő

Az óvoda ellátási területe: Körzethatárral nem rendelkezik.

Az óvoda jogállása: Az intézmény önálló jogi személy. Állami, önkormányzati feladatokat átvállaló, a Gyerekerdő Szolgáltató és Kereskedelmi Közhasznú Nonprofit Kft. által fenntartott önálló nevelési, oktatási intézmény.

Az óvoda gazdálkodása: az óvoda költségvetésből és a fenntartói támogatásból gazdálkodó, részben önálló intézmény.

Az óvoda alaptevékenysége: iskolai életmódra való felkészítés - óvodai nevelés.

Az óvoda működése: Az óvoda minden szükséges szakhatósági engedéllyel rendelkezik. A működéshez rendelkezésre állnak a törvény által előírt szükséges személyi és tárgyi feltételek. A fenntartó az intézmény működésének feltételeit a hatályos jogszabályok megtartásával biztosítja.

Az óvodavezető munkáltatója: Gyerekerdő Szolgáltató és Kereskedelmi Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezetője

Az óvoda fenntartója és alapítója: Gyerekerdő Szolgáltató és Kereskedelmi Közhasznú Nonprofit Kft

Az óvoda felügyelő szerve: Gyerekerdő Szolgáltató és Kereskedelmi Közhasznú Nonprofit Kft

Az óvoda törvényességi, szakmai, hatósági felügyelő szerve: Budapest Főváros Kormányhivatala

1. Bevezető

Az Erdőszéle Óvoda Pedagógiai Programja az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának figyelembevételével és a Tevékenységközpontú óvodai nevelés céljainak, feladatainak és módszereinek beépítésével készült.

Az egyéni sajátosságokat figyelembe véve fejlesztjük a gyermekeket, akik az óvodáskor végére jutnak el az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintre.

Gyermekközpontú óvodai nevelésünk során gondoskodó, szeretetteljes légkört biztosítunk és érzelmi biztonságot nyújtó, sokoldalú tevékenységek biztosítására törekszünk. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget különleges védelem illeti meg.

Óvodánk jövőképét a nevelőtestülettel együtt formáljuk, az eddigi eredményekre, értékekre támaszkodva.

Ahhoz, hogy megfeleljünk a mai kor elvárásainak, változásainak, folyamatos fejlődésre, fejlesztésre van szükség, ezért munkánkat innovatív szemlélettel végezzük.

Jövőképünk egy jól működő, szülők által preferált, gyermekközpontú intézmény, ahol magas színvonalú szakmai munka folyik.

Munkánk minőségére a legfőbb referenciáink az elégedett szülők és boldog gyermekek.

„Amit csak hall a gyermek, könnyen elfelejti. Amit lát is, már inkább megjegyzi.

De amiben ő maga tevékenyen részt vesz, az bizonyosan bevésődik az emlékezetébe.

Kodály Zoltán

1.1. Óvodánk bemutatása

Óvodánk, az Erdőszéle Óvoda a XXII. és XI. kerület határán, a Kamaraerdő mellett, családi házas övezetben helyezkedik el. Egy gyönyörű családi ház alsó szintjén került kialakításra a két vegyes életkorú csoport befogadására alkalmas intézmény.

A tágas és jól felszerelt óvodai udvar biztonságos melynek része a gondosan ápoltság nagy területen elhelyezkedő füves terület.

Óvodánk udvarán egy kiskert került kialakításra melyet a gyermekek környezeti nevelése céljából alakítottunk ki. Csoportonként két óvodapedagógus és egy dajka biztosítja a gyermekek megfelelő ellátását, továbbá mindkét csoporthoz egy pedagógus asszisztens is tartozik.

Fenntartónk, a Gyerekerdő Közhasznú Nonprofit Kft., nagy hangsúlyt fektet az intézményünk magas színvonalú működtetésére. Csoportszobáink gyönyörűek és tágasak, játéktárunk sokoldalú melyek a gyerekek igényeit kielégítik. Törekszünk a természetes anyagokból készült játékok és felszerelések beszerzésére.

2. Gyermekkép, pedagógiai hitvallásunk, óvodakép

2.1. Gyermekkép, pedagógiai hitvallás

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik tele vannak élményekkel, tudnak játszani, kiegyensúlyozottak, képesek felfedezni, rácsodálkozni a dolgokra, majd önállóan megoldani feladatokat, az egészségvédelmet, környezetvédelmet és a mozgást értéknek tekintik.

Programunk gyermekközpontú, az egyéni fejlesztésre, a hátrányok kompenzálására, felzárkóztatásra törekszik. Tehát önmegvalósító, dönteni tudó, választásra képes individualizált, és jól szocializált gyermekek nevelését kívánjuk megvalósítani.

Óvodai nevelésünk célja óvodásaink számára boldog, kiegyensúlyozott gyermekkor biztosítása, személyiségük kibontakoztatása, képességeik, pozitív tulajdonságaik fejlesztése egyéni sajátosságaik, adottságaik figyelembevételével, az érzelmi intelligencia megalapozása a mozgás - vizualitás - kommunikáció eszközzel, az értelmi intelligencia hosszú távú fejleszthetősége érdekében.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

Az óvoda szakmailag önálló nevelési intézmény, amely segíti a családi nevelést. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

2.2. Óvodaképünk

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig, biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Esztétikus, inger gazdag környezetet, élményekkel teli óvodai életet igyekszünk biztosítani a gyermekek számára.

Barátságos, családias, tevékenységre ösztönző légkört teremtünk a gyermekeknek, ahol választhatnak a tevékenységek, feladatmegoldások, technikák és az ismeretek mélysége tekintetében.

Mi nem bízunk a véletlenre az individualizációt /egyéniégbontakoztatást és a szocializációt/ a közösségivé válást, hanem mi magunk is teremtünk olyan helyzeteket, amelyekben ezt gyakorolhatják.

A gyermekek egyéni fejlettségi ütemükben fejlődhetnek a szomatikus és pszichés területeken (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

A program a szülőket partneri kapcsolatban, folyamatosan bevonja az óvodai nevelésbe, amelynek a lényege az összehangolt, gyermeki érdeket előtérbe helyező, közös tájékoztatáson alapuló együttnevelés.

Az óvodai nevelésben alapelv:

- A gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

2.3. Óvodánk küldetésnyilatkozata

Legfontosabb tevékenységünknek a ránk bízott gyermekek egészséges, harmonikus, önmagához mért sokoldalú személyiségfejlesztését tartjuk.

Óvodánk a gyermekek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek maximális figyelembevételével, a gyermekek egyéni adottságaiból kiindulva éri el nevelési célját.

Óvodapedagógusaink szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs légkörben, a családokkal együttműködve nevelik a gyermekeket.

Célunk, hogy a gyermekek továbbvigyék az óvodai közösségben átélt mintát, értékrendet.

Elhivatottságunkkal és szakmai felelősségünkkel szeretnénk szerepet vállalni az emberi és társadalmi értékek alakításában.

Nyugodt, kiegyensúlyozott, boldog gyermekkort megélő gyermekeket szeretnénk nevelni, akik pozitív énképpel rendelkeznek.

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a gyermek középpontba helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiterjesztését tekinti alapvető feladatának. Óvodánkban a nevelési céloknak megfelelően, nevelési folyamatban valósul meg a gyermekek fejlesztése. A nevelési folyamatban a gyermekek spontán érése és a tudatos fejlesztés egymást kiegészítve érvényesül. A tudatos fejlesztés elsősorban az óvodapedagógusok tevékenységeken belüli fejlesztése, a spontán fejlődésre az óvodai környezet kialakítása van a legnagyobb hatással.

3.1. Személyi feltételek

Az óvodánkban dolgozók létszáma és végzettsége megfelel a Köznevelési törvényben meghatározott feltételeknek.

A Köznevelési törvényben előírt létszámon felül a fenntartó csoportonként további egy fő pedagógus asszisztent biztosít, ezért a személyi ellátottságunk kimagasló, mely hozzájárul a gyermekek ellátásának színvonalához.

Az óvodapedagógusi végzettségen túl az intézményünkben dolgozó óvodapedagógusoknak a következő kompetenciákkal kell rendelkezniük: hiteles pedagógusi magatartás, empátia, pozitív hozzáállás, rugalmasság, döntési képesség, helyzetfelismerő képesség.

Az óvodai nevelésünk döntő meghatározója, katalizátora az óvodapedagógus személye, tervező munkája, tudatos pedagógiai jelenléte, modellértékű, mintanyújtó tevékenysége.

Egy folyamatosan fejlődő intézményben elengedhetetlen az innovációra való képesség, szakmai és szervezeti szinten egyaránt. Ennek mindannyian igyekszünk megfelelni, és innovatív szemléletünkkel hozzájárulni óvodánk fejlődéséhez.

A pedagógus szerepe partneri, a gyermekekkel együttműködő, amelynek során a feltétel nélküli elfogadás, a gyermeket önmagáért való tisztelet vezérli.

Ösztönző módszereivel elősegíti, hogy a gyermek aktívan vegyen részt saját tanulási folyamatában. Változatos tanulási- és szervezési formákat alkalmaz.

Az óvodapedagógus munkája során viselkedésével mintát, értéket közvetít. Példaként kell állnia a kisgyermek előtt, éppen ezért nagyon fontos, mit és hogyan mond, hogyan viselkedik.

A pedagógiai programunk megkívánja az óvodapedagógus, a dajka, és a pedagógiai asszisztensek munkájának összehangoltságát. A dajka és a pedagógiai asszisztens is a pedagógiai munka közvetlen segítői, így magatartásukkal, beszédükkel, teljes lényükkel hatást gyakorolnak a kisgyermekekre.

Az óvodapedagógussal összehangolt munkájuk döntően hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez, mely feltételezi a nevelési év indítása előtti és az év közbeni folyamatos munkatársi megbeszéléseket.

Óvodánk alkalmazotti közösségét a gyermekek iránti őszinte szeretet és egymás tisztelete, segítése jellemzi. Óvodánk erősségének ezt a szeretetteljes, derűs légkört, az egymást segítő, elfogadó munkatársi kapcsolatot érezzük.

3.2. Tárgyi feltételek

Épület és környezet

Óvodánk épülete Budapest XXII. kerületében, kertvárosi részen található, a Kamaraerdő közelségében. Külső és belső környezete esztétikus, igényes, harmonikus. Kialakításuk a szakhatósági és törvényi előírásoknak megfelelő. A berendezések igazodnak óvodásaink folyamatosan változó fizikai adottságaihoz. Környezettudatos szemléletünket jól tükrözi, hogy intézményünkben a bútorok, játékok, eszközök természetes anyagokból készültek.

Az egész épület hővisszanyerős szellőztetőrendszerrel van felszerelve, melynek lényege hogy a modern rendszer segít a szabályozott frisslevegő ellátásában és az elhasznált és nedves levegő megbízható elvezetésében. Óvodaudvarunk tágas, jól felszerelt, gondozott nagy füves területtel ellátott. Minden játékunk a szabványoknak megfelelő minősített és folyamatosan ellenőrzött játék. Kialakításra került egy kiskert is a gyermekek számára.

A jó levegőjű környék sok lehetőséget kínál sétára, megfigyelésre, a közeli Kamaraerdő pedig kirándulásra.

A csoportszoba

A gyermek elsődleges játszótere. A tágas, napfényes terek alkalmasak a gyermekek mozgás és játék igényének kielégítésére a nap bármely szakában. A Pedagógiai programunk megvalósításához szükséges, jogszabály által előírt tárgyi feltételekkel rendelkezünk, valamint az óvodai élethez, a tevékenységformákhoz megfelelő eszközkészlet is rendelkezésünkre áll.

Programunk hagyományos óvodai berendezéssel működtethető, különleges eszközöket nem igényel.

A természetes anyagok felhasználásával, a játékok és anyagok folyamatos fejlesztésével mindig igyekszünk a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe venni. Óvodánkban tükröződik a természet szeretete. A színek és formák harmonikus összhangjával a gyermekek lelki támogatását, jó közérzetét, gazdag élményszerzési lehetőségét segítjük elő.

A készen kapható játékszereken kívül gondoskodunk különböző játszásra alkalmas anyagok és kellékek gazdag választékáról. Hangsúlyt fektetünk a természetes anyagokból készült eszközök, bútorok és játékok kiválasztására.

Intézményünk melegítő konyhával rendelkezik. Berendezése korszerű, a szigorú egészségügyi előírásoknak, valamint a HACCP rendszer követelményeinek megfelelően kialakított.

Óvodánk dolgozóinak a munkavégzéséhez megfelelő, esztétikus kiszolgálóhelyiségek állnak rendelkezésre.

Játsszóudvarunk

A nagy és izlésesen kialakított udvaron megtalálhatóak a biztonságos, követelményeknek és a törvényi előírásoknak megfelelő, mozgásfejlesztő játékok. Nagy és gondozott füves terület.

Óvodánk működési feltételeinek megtartására és javítására a minőségi fejlesztés érdekében minden pályázati forrást kihasználunk.

3.3. Az óvodai élet megszervezése

Óvodai nevelésünk jóváhagyott pedagógiai program alapján történik és a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szerveződik.

Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja. Az óvodai életünk tervezését - a célok és a feladatok ismeretében - és a fejlesztést hosszú távon valósítjuk meg. A nevelőtestület által elfogadott egységes csoportnaplónkban havi, illetve heti szintű tervezés is folyik. Az óvodapedagógus számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása, tervezése még akkor is, ha építünk a spontán ötletekre, tapasztalatokra.

Óvodai életünk tervezése és szervezése során előtérbe kerülnek a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek. A tevékenységek megtervezéséből kiindulva, a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve tervezünk. A tervezésnél nem csak az ismeretek növelésére, hanem a több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontból való megközelítésére helyezzük a hangsúlyt.

A napirend, a szervezett időkeret biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet. A csoport napirendjét rugalmasság, folyamatosság jellemzi, amelyben elsődleges, kitüntetett szerepet kap a játék. A hetirend, a napirendhez hasonlóan, a folyamatosságot és a nyugalmat segíti elő, lehetőséget nyújt a szokásrendszer megszilárdításában. A hetirend az év elején a befogadás alatt rugalmasan alkalmazkodik a gyermekek szükségleteihez. A napirend és a hetirend összeállításánál az óvodapedagógusok figyelembe veszik a gyermekek egyéni szükségleteit.

Mind a napi-, mind a hetirend kialakításánál meghatározó szempont az óvodai tevékenységek között az egyensúly megtartása, mely változó arányt mutat az életkor előrehaladtával, de elsődlegesen a játék, a gyermek önfejlesztésére fordított ideje kap kitüntetett szerepet.

A nevelő-fejlesztő tevékenységeket nem a gyermekek életkora, hanem a fejlettségi szintje határozza meg.

A fejlesztés módszere egyénre szabott differenciált fejlesztés. A tervezésnél figyelembe vesszük, hogy az óvodában komplex nevelés folyik. A gyermekek feladattudatát, figyelmét fejlesztő növekvő időtartamú 5-35 perces csoportos foglalkozásokat szervezünk. Az óvodapedagógus dönti el az adott témától, tevékenységtől függően, hogy kötetlen kezdeményezést választja, vagy kötött foglalkozás keretein belül valósítja azt meg. Cselekvés közben, cselekvések sorozatában a gyermekek érzékelnek, tapasztalnak, a környezetben meglévő problémákkal foglalkoznak. Az óvoda feladatai közé tartozik a kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése, fejlesztése.

3.3.1. Nevelés, tanulás tervezése és időkeretei:**AZ ÓVODAI CSOPORTOK NAPIRENDJE**

Időtartam	Tevékenység
08.00 - 12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában, vagy a szabadban • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben vagy a szabadban) • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése • Tevékenységekben megvalósuló tanulás <ul style="list-style-type: none"> ▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ▪ Mozgás ▪ A külső világ tevékeny megismerése ▪ Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése • Ismerkedés a természettel, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn
12.00 -15.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Pihenés
15.00 -	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék a szülők érkezéséig

A fenntartó a szülők igénye alapján minden évben meghatározza az óvoda nyitva tartás idejét, amit a házirendben és az éves munkatervben rögzítünk.

Tevékenységek javasolt szervezeti formája:

Párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység tervezése, szervezése:

- Játék
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, mintázás, kézi munka
- Mozgás
- Külső világ tevékeny megismerése
- Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
- Munka jellegű tevékenységek

Szervezett tevékenységek:

- Mozgás, mozgásos játék, mindennapos mozgás
- Verselés, mesélés naponta
- Beszélgetés, ének, mondóka, játék.

Tevékenységek formái:

- Egyéni, mikrocsoportos, frontális

A témakörnek és a gyermekek fejlesztésének megfelelően, az óvodapedagógus saját döntés alapján párhuzamosan is irányíthat tevékenységeket.

3.4. A befogadással kapcsolatos feladatok

Elengedhetetlen, hogy a pedagógusaink felkészültek legyenek az óvodát kezdő gyermek anamnéziséből, melyet a beiratkozás alkalmával, vagy az óvodakezdés első napján töltenek ki a szülők.

Fontos, hogy időt szánjunk a szülővel való bizalmi kapcsolat kialakítására. Hallgassuk meg, ismerjük meg elvárásait, a neveléssel kapcsolatos elveit és hogy mit érez a befogadással kapcsolatban. Nyugtassuk meg, biztosítsuk arról, hogy gyermeke nálunk a legjobb kezekben lesz.

A szülőtől való leválás folyamata gyermekenként eltérő. Függ attól, hogy a gyermek az óvoda előtt járt-e már valamilyen közösségbe, vagy otthonról jön. Függ a szülő hozzáállásától, a hozzánk való bizalmától. Biztosítjuk a szülő beszoktatás lehetőségét, ami gyermekenként változó időtartamot vesz igénybe, általánosságban 3-5 napot.

3.5. Az óvoda kapcsolatai

3.5.1. A családokkal való kapcsolat

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Nem vállalja át a családi nevelés feladatait, de a gyermekek harmonikus személyiségfejlődése érdekében folyamatos együttműködésre törekszik.

Feladatunknak tekintjük a közös élmények megteremtésével az óvoda és a család jó kapcsolatának kialakítását, megszilárdítását.

A kapcsolattartás formái: egyéni beszélgetések, fogadóórák, szülői értekezlet, óvodai programok, ünnepnapok.

Az óvodapedagógus tervezése során figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait.

Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros együttműködés.

Az óvodapedagógusok, szülők együttműködésének formái:

- fogadóórákon a gyermekek fejlettségéről való tájékoztatás
- szülői értekezletek szervezése, ahol a szülőket érdeklő témákról is beszélünk
- közös programok szervezése (pl. vásárok, ünnepek)

3.5.2. Az óvodai közösség együttműködési formái

Az óvodánk jó légkörét az ott dolgozók hangulata viselkedése és egymáshoz való viszonya határozza meg. Munkatársainkra jellemző az egymás iránti tisztelet, megbecsülés, segítőkészség és együttműködés.

Az egységes nevelési vonal kialakításában segítséget nyújtanak a hagyományosan ismétlődő programok:

- heti és alkalmi közös nevelési megbeszélések
- kirándulások, ünnepi együttlétek
- szakmai továbbképzések, belső továbbképzések

3.5.3. Fenntartóval való kapcsolattartás

Az óvodavezető és a fenntartó között hatékony és egymás munkáját segítő kapcsolat alakult ki, ami elősegíti az óvoda sikeres működését. A fenntartónk szívügyének tekinti az óvoda működését, segíti a dolgozók munkáját, folyamatos személyes jelenlétével is támogatja az óvodai nevelést. Ünnepeinken, kirándulásokon, rendezvényeinken részt vesz. Az óvoda életét érintő eseményekről, az óvoda működtetéséről folyamatos tájékoztatást kap.

3.5.4. Iskolával való kapcsolat

Az óvodából az iskolába való átmenet megkívánja az óvoda és az iskola kapcsolattartását. Kapcsolatban vagyunk azokkal az iskolákkal, amelyek a szülők által preferált intézmények. Igyekszünk személyesen is ellátogatni a közeli iskolákba, megismerni a nevelési céljaikat, elveiket, elvárásaikat, hogy az iskolai életmódra való felkészítésben ezeket szem előtt tudjuk tartani, ezzel is elősegítve az iskolára való felkészítés folyamatát.

Az iskolát kezdő gyermekek utánkövetését az iskolák által biztosított nyílt napokon, bemutató órákon való részvétellel valósítjuk meg.

3.5.5. Kapcsolattartás óvodákkal

A kerületben lévő óvodákkal, óvodavezetőikkel jó kapcsolat kialakítására törekszünk. Más óvodákkal is vannak szakmai együttműködéseink, egymás pedagógiai munkáját segítjük, pedagógiai továbbképzéseken, konferenciákon találkozunk egymással.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és a lehetőségek szerint szakmai kapcsolatot tartunk fenn.

3.5.6. Más szervekkel, szakhatóságokkal való kapcsolattartás

3.5.6.1. Óvodánk gyermekorvosa, védőnője évente elvégzi a gyermekek látás, hallás, és általános belgyógyászati vizsgálatát. A vizsgálat eredményéről tájékoztatja az óvodapedagógusokat és szükség esetén javaslatot tesz a szülők felé, különböző szakvizsgálatokra.

3.5.6.2. A foglalkozás egészségügyi orvos a dolgozók egészségügyi alkalmasságát évente felülvizsgálja. Vezeti a dolgozók egészségügyi kiskönyvét. Munkáját megbízás alapján végzi.

3.5.6.3. Szakhatóságokkal, hivatalokkal való együttműködés

Az óvoda az alapító okiratának megfelelően a szakhatóságok előírásai szerint működik. Biztonságos és egészséges környezetet alakítottunk ki minden területen.

3.5.6.4. Kerületi együttműködés

A fenntartó és az óvodavezető a környezetünkben lévő, a gyermekek nevelését segítő együttműködésekért igyekszik kiépíteni.

3.5.6.5. Pedagógiai szakszolgálattal való együttműködés

Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot az illetékes pedagógiai szakszolgálattal.

3.5.7. Egyéb kapcsolatok

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, ahonnan óvodába lépés előtt, (bölcsődék, családi bölcsődék) a gyermekek érkeznek.

4. *Az óvodai nevelés általános feladatai*

Az óvodai nevelés feladata a gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése.

A nevelési céljaink megvalósítása érdekében az óvodai nevelőmunkánk feladatai az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.1. Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben a korban kiemelt jelentőségű.

Célunk: A gyermekek testi és lelki fejlődésének elősegítése, az egészséges életmódra, életvitelre nevelés, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, kielégítése, a helyes étkezési kultúra kialakítása.

Feladatunk: Gyermekeinkben az önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igényének kialakítása, formálása. Fokozatosan erősödjön bennük az egészséges életmód és életvitel igénye. Ezt az egészséges, biztonságos környezet megteremtésével és a megfelelő egészségügyi szabályok elsajátíttatásával teremtjük meg. Törekszünk a helyes táplálkozási szokások kialakítására, különösen a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére és a kulturált étkezés illemszabályainak megismertetésére. Naponta négyszeri étkezést biztosítunk, ebből egy alkalommal nyers zöldségfélét vagy gyümölcsöt kapnak a gyerekek. Étrendünk összeállítása dietetikus iránymutatása alapján történik.

Mivel a mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, az óvodáskorban jelentős szerepet kap a gyermek egészséges fejlődésének biztosításában. Ezt az óvoda a megfelelő hely, eszközök és idő megteremtésével igyekszik a gyermekeknek biztosítani. Ezért törekszünk a mindennapos mozgás és az irányított mozgás terében, vagy - időjárástól függően - udvaron való megtartására. Kiemelt feladatunk a gyermek egészségének védelme, óvása, megőrzése.

Az egészséges életmódra neveléshez hozzátartozik a megfelelő játék, pihenési és étkezési idő és hely kialakítása.

Feladatunk a gyermekek helyes és szakszerű gondozása, egészségmegőrzése, a betegségek megelőzése.

A gyermekek gondozása az óvodai nevelőmunka alapvető feladata. Olyan sajátos nevelési feladat, melynek színvonalas megvalósítása nemcsak a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg, de a további fejlődéséhez is nagymértékben hozzájárul. A gondozás elsősorban az óvodapedagógus és a nevelő munkát segítő dolgozók feladata, de a gyermekeknek is meg kell ismerkedniük fokozatosan, a testápolási szabályokkal (kézmosás, mosakodás, fog- és hajápolás, WC használata), az önálló időjárásnak megfelelő öltözködéssel. A kisebbeknek még több segítséget nyújtunk ehhez, majd ahogy nőnek, egyre önállóbbá válnak. Az óvodáskor végére önállóan végzik ezeket a feladatokat, és a szabályokat is elsajátítják. Fontos, hogy ezek a szabályok akkor válnak a gyermekek viselkedésének belső szabályozójává, ha játékos formában, a napirendben meghatározott, állandó időben gyakorolják, a felnőttek türelmes megértésétől kísérve.

Fontos a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása. A rendszeres munkajellegű tevékenységekkel és sok kirándulással igyekszünk egészséges, életvidám gyerekeket nevelni.

Az óvodapedagógus feladatai az egészségvédelem területén:

- az egészséges környezet kialakítása, megteremtése; környezetvédelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása
- a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása
- a gyermekek megfelelő gondozottságának biztosítása, életkori sajátosságainak megfelelő szokásrend alakítása

- a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- a gyermekek alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése, mindennapos edzés
- önállóságra szoktatás saját maguk gondozása kapcsán
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a kulturált étkezési szokások alakítása, erősítése
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- a megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, az óvodapedagógusokkal együttműködve speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása

Együttműködési feladatok a családdal:

- a szülőkkel megbeszéljük az óvodában már kialakított és a még kialakítandó szokásokat és kérjük, hogy ezeket a lehetőségekhez mérten, otthon is hasonlóan tartsák be
- próbálják dicsérettel, buzdítással sikerélményhez juttatni a gyermekeket az önellátás minél teljesebbé tételénél. A segítség azért történjen, hogy önálló legyen a gyermek, éppen ezért ne helyette lássák el a feladatokat
- megkérjük a szülőket, hogy figyeljenek fokozottan oda a váltóruhák és a tornaruha meglétére, amiket célszerű az időjárásnak és a gyermekek növekedésének megfelelően változtatni
- a szülőkkel való szervezett kapcsolattartás elősegíti, hogy az intézményi- és a családi nevelés összekapcsolódjon

Az egészséges életmódra neveléshez kapcsolódó feltételrendszer:

- az óvoda helyiségei egészségesek és biztonságosak legyenek (Rendszeres fertőtlenítések, takarítások egészségre nem ártalmas tisztítószerrel, HACCP rendszer működtetése, játszótér folyamatos ellenőrzése, balesetveszélyes játékok, eszközök eltávolítása, javítása)
- a környezeti higiénia nevelés az intézményünkben magába foglalja az óvoda tisztaságának a megővését, szépítését (A csoportszobák szellőzését a helyes fűtés és világítás biztosítását, az udvar tisztántartását, a mellékhelyiségek takarítását.)
- az egészséges táplálkozás érdekében minél több zöldség, gyümölcs, rostos ital fogyasztásához a feltételek megteremtése. A gyermekek étkezése ellenőrzött korszerű táplálkozás irányelveit figyelembe véve valósuljon meg
- folyadékpótlás csoporton belül és udvaron: kancsó, pohár
- a gyerekek gondozásához szükséges eszközök biztosítsa. Jellel ellátott textíliák, törülköző, ágynemű. Jellel ellátott személyes eszközök: folyamatosan cserélt fogkefe, fogmosó pohár, fésű
- a kulturált étkezéshez a gyermekeknek megfelelő méretű, esztétikus evőeszközök étkészletek, tálalási kiegészítők
- udvari, kerti szerszámok. Gyermekek méretéhez igazodó seprű, lapát
- WC papír, papírzsebkendő, szalvéta, nedves törlőkendő, folyékony szappan, körömkefe
- az energiával való takarékoskosságot a folyamatos odafigyeléssel, magyarázattal biztosítjuk

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- önállóan tisztálkodjanak, öltözzenek
- ismerjék, alkalmazzák a higiénikus és esztétikus étkezési szokásokat
- legyenek igényesek ruhájuk és környezetük tisztaságára, megővására. Ügyeljenek megjelenésükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre való törekvés
- adottságaikhoz mértén megfelelően edzettek, teherbíróak, összerendezett mozgásúak legyenek

4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek minden megnyilvánulását érzelmei vezérik. Fontos az érzelmi alapigények kielégítése, hogy az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör vegye körül a gyermekeket.

Célunk: Az optimális érzelmi biztonságot adó környezet megteremtése. Olyan óvodai atmoszféra, amely sokoldalú érzelmi kifejezéseket és pozitív élmények átélését teszi lehetővé.

Feladatunk, hogy megfelelő érzelmi, erkölcsi nevelést tudjunk biztosítani gyermekeinknek, így a csoport kialakításánál is törekszünk az érzelmi állandóságra, derűs, kiegyensúlyozott légkör megteremtésére. A gyermekek így szeretetteljes légkörben, érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolatok kialakításával ismerik meg az együttélés alapvető szabályait. Az óvodapedagógus empátiája segíti munkáját, általa képes a gyermekek érzelmi világát megérteni és őket érzelmeik segítségével irányítani.

Kiemelt feladatunk az erkölcsi nevelés – a példaadáson keresztül - a gyermeki jellem alakítása a türelem, a szolidaritás, az igazságosság formálásával.

Tanulják meg az egymásra való odafigyelést, egymás segítségét, alakuljon ki alkalmazkodó képességük, hogy ezáltal alakuljon bennük a különbözőségek elfogadása és a mások iránti tisztelet.

Feladatunknak tekintjük megtanítani a megfelelő érzelmek kifejezésének elsajátítását, mint a szeretet, féltés, félelem, bizalom. Érzelmeiket tudják önállóan elmondani, kifejezni. Gyakorolják a megfelelő önkifejezések formáit, és sajátítsák el az önérvényesítő törekvések helyes módjait.

Fejleszthetjük önfegyelmüket, kitartásukat, önállóságukat és fegyelmezettységüket a szerepjátékok eljátszásával, a hagyományok ápolásával és a jeles napok feldolgozásával.

Azoknál a gyermekeknél, akik viselkedési nehézségekkel és zavarokkal küzdenek (agresszivitás, gátlás), különösen sok figyelmet és megértő óvodapedagógusi magatartást nyújtunk.

A befogadási időszakban az új gyermekek és a szülők első benyomása meghatározhatja az óvodához való viszonyukat. Ezért arra törekszünk, hogy megfelelő időn belül biztonságérzetet szerezzenek.

Az óvodai élet során a közös élmények, közös tevékenységek segítik a szocializációt.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti hozzá a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét. Ez a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, továbbá fontos, hogy a gyermek rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

4.2.1. Ünnepek, hagyományok

Az ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek óvodai életében. Perspektívát adnak, megerősítik a hagyományokat, a közös élmény erejével fokozzák a gyermekek közösséghez tartozását.

Nevelési programunk figyelembe veszi és tiszteletben tartja mind a magyar, mind a nemzetközi közösség kultúráját, ünnepeit.

4.2.1.1. A gyermekek születésnapjának megünneplésére a csoportokban külön gondot fordítunk. A szülőkkel való egyeztetés után meghatározzuk a születésnap megtartásának idejét. Óvodánkban egy jelképes fatortába helyezzük a megfelelő számú gyertyát és miután a csoport felköszöntötte a születésnapos gyermeket, ő elfújja a gyertyákat. Az óvónénik által készített üdvözlőkártya és apró ajándék átnyújtása után a gyermek az általa hozott apró süteménnyel megvendégeli a csoportot. Ezt a hagyományt a szülőkkel egyetértésben alakítottuk ki, amelynek célja az volt, hogy ne az legyen a fontos, hogy kinek milyen formájú, díszítésű és méretű tortát hoznak a szülei, hanem maga az ünneplés. Az egymásra való odafigyelést, az ünnep lényegét erősítjük ezzel.

4.2.1.2. Óvodai élet hagyományai, ünnepei

A közös tevékenységek, játékok, jeles napok együtt ünneplése előrelendíti a társas kapcsolatok alakulását.

A hagyományok megőrzése elsősorban a népdalokban, a dalos körjátékokban, a kézművességben kerülnek kifejezésre.

A hagyományok megélésével alapozzuk meg a szülőföldhöz való kötődés jelentőségét, a hovatartozás érzésének megerősítését, a magyarság identitását.

-
- Őszi kirándulás, almaszüret	szeptember
- Mihály napi vásár (családokkal közös program)	szeptember vége
- Állatok Világnapja	október 4.
- Szüreti multság, szőlő préselés	október
- Márton napi lámpás libakeresés (családokkal közös program)	november
- Mikulás várás	december 06.
- Adventi készülődés, ajándék készítés
(családokkal közös program)	december
- Farsangi multság	február
- Március 15. megemlékezés	március
- Víz Világnapja	március 22.
- Húsvéti locsolkodás, tojáskeresés	március v. április
- Föld napja	április 22.
- Anyák Napja (anyukákkal, nagymamákkal közös program)	május első vasárnapja
- Madarak és Fák Napja	május 10.
- Gyermeknap
vasárnapja	május utolsó
- Apák Napja (apukákkal, nagypapákkal)
vasárnapja	június harmadik
- Évzáró, nagycsoportosok búcsúztatása
(családokkal közös program)	június vége

A programok tervezése az ünnepek, hagyományok időpontjához igazodik. Ezek az óvoda munkatervében vannak részletesen, pontosan kidolgozva.

Az ünnepekkel kapcsolatos óvodapedagógusi feladatok

- az ünnepek emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból, de előzményei illeszkedjenek a gyermekek természetes életmenetébe
- tevékeny várakozás előzze meg
- a gyerekek is vegyenek részt az előkészületben (teremrendezés, ajándékkészítés, ünnepi ruha)
- az ünnep hangulatát emelheti a felnőtt közösség „ajándéka” (bábozás, közös éneklés, színházi előadás)
- az óvodapedagógusok, a pedagógus asszisztensek és a dajkák közösen tervezzék és szervezzék meg a feladatokat

Az óvodapedagógus feladata az érzelmi nevelés területén

- a szeretet és kötődés képességének fejlesztése
- a mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése
- az élménybefogadás képességének fejlesztése
- az érzelmek kifejezőképességének fejlesztése
- az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése
- az érzelmi zavarok tompítása, leépítése
- erkölcsi szokás-és szabályrendszer képességének fejlesztése
- biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosítása, amiben lehetőség kínálkozik a gyermekek közötti, valamint a gyermekek és a felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktusfelvételre
- a gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátás, együttdolgozás képességének kialakítása
- a felnőttekkel és a gyerekekkel kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása, gyakorlása

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ragaszkodjanak óvodájukhoz, társaikhoz, felnőttekhez és ez nyilvánuljon meg érzelmeikben, szavaikban, tetteikben
- érdeklődjenek társaik iránt
- a tevékenységeket türelmesen végezzék, hallgassák figyelmesen pedagógusaikat, társaikat
- konfliktusaikat igyekezzenek önállóan megoldani
- válják igényükké a helyes viselkedés szokásainak, szabályainak betartása
- ismerjék és gyakorolják a közösségi szokásokat, szabályokat
- alakuljon ki siker és kudarctűrő képességük, önfegyelmük
- szívesen vegyenek részt az óvodai ünnepeken

4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

4.3.1. Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Célunk: A gyermekek tisztán és pontosan ejtsék a hangokat, megfelelő nyelvi formákkal, gazdag szókincsrel és szívesen beszéljenek. A gyermekek beszédfejlettségénél (alakilag, tartalmilag, beszédtempóban) az egyéni fejlődés ütemének különbözőségeit figyelembe vesszük.

A kialakult beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedően, jól érthetően, határozottan, választékosan beszéljenek. Az anyanyelvük ismerete mellett fontos, hogy szeressék és megbecsüljék a magyar nyelvet.

Feladatunk: A gyermeki kommunikáció különböző formáinak alakítása helyes mintaadással. Ezért törekszünk kihasználni a nap során adódó lehetőségeket, alkalmakat, az érdeklődés felkeltése segítségével. Odafigyelünk, hogy olyan kedves környezet vegye körbe a

gyermeket, amely nemcsak az esztétikai érzéküket fejleszti, hanem a gondolataik kifejezésére is ösztönzi őket.

A gyermek anyanyelvi szintjét korábbi történetek felelevenítésével, anyanyelvi játékokkal és az egyéni fejlesztés alkalmával javítjuk, tökéletesítjük. Ezért fontos szempontnak tartjuk, hogy óvodapedagógusaink beszéde helyes, tiszta és példaértékű legyen.

Feladatunknak tartjuk a megfelelő beszédfigyelem kialakítását, amit egy-egy csoportos beszélgetés alkalmával a gyermekek saját maguk is fejleszhetnek türelmükkel, figyelmükkel, kitartásukkal.

A pedagógus feladata a gyermek kommunikációs képességeinek fejlesztése, ami szorosan kapcsolódik az anyanyelvi neveléshez. Ezt óvodánk az egyik legfontosabb területnek tartja a gyermek fejlődésében (beszédhallás, beszédértés, szóbeli reprodukció, beszédelfogás, tiszta beszéd, hangok tiszta ejtése, mondszerkesztés, értelmes, folyamatos, összefüggő beszéd).

A kommunikáció fejlesztéséhez szorosan hozzátartozik az illem szokásainak elsajátítása, ami magában foglalja a felnőttekhez intézett kérdéseket, a velük szembeni udvariassági szokásokat. (Kinek, mikor és hogyan köszönjön? A bemutatkozás, az egymással való beszélgetés szabályainak elsajátítása.)

A nap folyamán lehetőséget adunk a gyermekeknek, hogy tapasztalataikat, élményeiket elmondhassák, érzéseiket kifejezhessék. Különböző játékokkal fejlesztjük a metakommunikatív képességeiket is.

A pedagógus feladata felismerni a beszédhibákat és szakemberhez irányítani azokat a gyermekeket, akiknek erre szükségük van.

Azért, hogy a gyerekek beszédfejlődése minél kiegyensúlyozottabb legyen, a beszélgetés, bemutatás, magyarázat, gyakorlás, megfigyelés, megerősítés módszere mellett a játékba való integrált nevelést alkalmazzuk.

Az óvodapedagógus feladata az anyanyelvi nevelésben

- az óvodapedagógus beszéde szép, példaértékű legyen, beszédében törekedjék a szemléletességre, képszerű kifejezések alkalmazására
- kísérje figyelemmel a gyermekek beszédértési, beszédtechnikai szintjét
- szükség esetén megfelelő szakember bevonását kérje
- beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megvalósítása
- beszédöröm biztosítása: arra nevelni a gyermekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket
- lehetőséget teremteni minden gyereknek a folyamatos beszéd gyakorlására
- képessé tenni a gyermeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni
- a gyermek szókincsének folyamatos bővítése
- a beszédszínvonal emelése olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni
- beszédértés és a beszédtechnika fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása
- a gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- szókincsük váljon gazdaggá, fejlődjön kommunikációs képességük, összetett mondatokban beszéljenek
- időbeliséget és téri irányokat tudjanak beszédben kifejezni
- életkoruknak megfelelően képesek legyenek élményeiket, gondolataikat minél színesebben kifejezni, társaikkal megosztani
- legyenek képesek átélt élményeiket felidézni, saját szavaikkal kifejezni

4.3.2. Értelmi fejlesztés megvalósítása

Célunk: a gyermekek sokoldalú tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, bővítsék és rendszerezék ismereteiket, fedezzék fel az összefüggéseket, és ismereteiket tudják alkalmazni a gyakorlatban. Tehát ismeretek, jártasságok, készségek tudatos elsajátítása a gyermek tanulásában, egyéni fejlődési ütemének megfelelően. A tanulási tevékenység esetén azt szeretnénk elérni, hogy örömmel és önként vegyenek részt a folyamatban a gyerekek.

A legfontosabb **feladatunk** az élményhez juttatás, a sokféle tevékenység biztosítása, amelyek között a legátfogóbb a játék. A játék mellett sok lehetőséget adunk kísérletezésre, hogy maguk jussanak el az eredményhez, olykor akár kudarcokon keresztül is. A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítjuk a változatos tevékenységeket. A tevékenységek közben a spontán szerzett tapasztalatokkal együtt gyűjtenek a gyermeknek új ismereteket. Ezekben a tevékenységekben – egyéni sajátosságokat figyelembe véve - kapnak alkalmat a gyakorlásra.

Így fejlődik fokozatosan a gyermek kognitív képessége:

- vizuális észlelése, alaklátása és formaállandósága (alak, forma, méret, szín, rész-egész viszony)
- téri tájékozódása, térérzékelése (oldalosság, irányok, viszonyok)
- feladatmegoldó képessége
- verbális, vizuális memóriája és figyelmének tartóssága, terjedelme
- gondolkodása, emlékezete
- képzelete, kreativitása

A mozgásos játékok segítségével fejlődik a gyermek keresztcsatornája, ami a jobb és baloldaliság kialakításában játszik fontos szerepet. A gyermek életkorának megfelelően fejlesztjük a gondolkodását (következtetés, konkretizálás, összehasonlítás, különbség-azonosság) és a vizuális észlelések megfogalmazását.

Fontosnak tartjuk a megfelelő kapcsolatteremtés kialakítását, a beszélő társsal a kommunikációs kedv fenntartását. Ehhez szükséges az igényes, helyes magyar beszéd. Anyanyelvünk tanulása a gyermek testi-lelki képességeit egyszerre működteti, fejleszti. Ezért

szükségesnek tartjuk, hogy a pedagógus állandó beszédkapcsolatban legyen csoportjával, így biztosítva számukra az egyenletes és harmonikus fejlődést.

Az óvodapedagógus feladata a tevékenységek megszervezésében

- biztosítsa minél változatosabb, többfajta tevékenység egy időben történő gyakorlásához a megfelelő feltételeket (idő, hely, eszköz, ötlet)
- a tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira, a gyermekek aktuális élményvilágára
- élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakulását
- folyamatosan biztosítsa a gyermek számára a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit
- folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről, ennek ismeretében törekedjen a képességek fejlesztésére
- a kiemelkedő képességű és részképességek fejlődésében elmaradt gyermekekre egyénre szabott fejlesztési tervet készítsen, és ez alapján fejlessze a gyermeket
- minden gyermek képességét önmagához – a saját lehetőségeihez – viszonyítva igyekezzon fejleszteni
- értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)
- a gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése
- lehetőséget kínálni a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit
- a gyermekek egyéni érdeklődésnek megfelelő tevékenységek biztosítása
- a gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- legyenek érdeklődők és nyitottak szűkebb és tágabb környezetük iránt
- alakuljon ki pontos és valóság-hű észlelésük, figyelemkoncentrációjuk, problémamegoldó képességük, elemi fogalmi gondolkodásuk
- fejlődjön képzeletük, rövid és hosszú távú memóriájuk

5. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodás gyermek tevékenységformái egymást átszőve érvényesülnek, és valamennyi együtt jelenik meg a nap folyamán. Különböző tevékenységek komplex módon, egymást kiegészítve jelennek meg. A nevelés és a tanulás tervezése során a tevékenységeket egységben kell átgondolni.

5.1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A játék, mint az óvodás gyermek alaptevékenysége olyan lehetőséget jelent az óvodapedagógus számára, amit tudatosan felhasználhat a gyermek fejlesztése érdekében.

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban.

Célunk: nyitott, motivált és érdeklődő gyermek, aki az iskolai életre alkalmassá válik. Olyan óvodai tevékenységkínálat biztosítása, amely a gyermeki kíváncsiságra, a gyermek élményeire, tapasztalataira, érdeklődésére építve nyújt lehetőséget a változatos tevékenykedéséhez. A közös felfedező helyzetek, az együttes tevékenységek, a sok-sok kérdés és felelet, az utánzások jó alkalmat teremtenek a spontán tanulásra, a gyermekek képességének fejlesztésére, tapasztalatainak bővítésére, rendszerezésére.

Feladatunk: Az óvodapedagógus teremtsen olyan élményszerű környezetet, amely ösztönzi a gyermek megismerési vágyát, kíváncsiságát, tevékenységi vágyát, természetes beszédkedvét (felszabadult csoportlétkört teremt, kedvet csinál a beszédhez, odafordulást, érdeklődést mutat a gyermek felé, mondanivalója iránt).

Az óvodapedagógus által kezdeményezett játék jó játéklehetőségét nyújt óvodásai számára, de az óvodapedagógus részéről tanulási cél fogalmazódik meg benne, tartalma tanulási tartalom. Az óvodapedagógus játéktámogató magatartása, viselkedése, modora, szellemi beállítottsága, viszonyulása a gyermekek játékához meghatározza a csoportban uralkodó játékkultúrát.

Gyakorló vagy funkciójáték:

a sokszori ismétléssel, gyakorlással különböző funkciók fejlődnek (megfigyelőképesség, kitartás). A gyakorló játék lehet mozgásos, manipulációs és verbális.

Építő-, konstruáló játék:

Az építés, konstruálás közben átéli az alkotás örömét, így fejlődik kreativitásuk, megfigyelik a rész-egész viszonyát, ami által fejlődik megfigyelő képességük és gondolkodásuk. Így gyarapodik fokozatosan szókincsük, a téri helyzetek, formák, színek, anyagok fogalmának megismerésével, megnevezésével.

Az építésre, konstruálásra mind a csoportban, mind az udvaron lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek.

Szerepjáték:

A szerepjáték közben a gyermek önértékelése, önfegyelme, feladattudata, döntésképesége fejlődik. Gyakorolják, rögzítik a közösségi élet szabályait, az általános és a helyi sajátosságokkal kibővítve. A szerepjáték különböző fajtái: a tényleges szerepjáték, az építő játékok, a konstrukciós (szerkesztő) játékok és a mesedramatizálás, bábozás.

A szerepjátékban is sok lehetőség nyílik a beszéd fejlesztésére, hiszen játék közben a beszédben gátolt gyermekek is megnyílnak.

Szabályjáték:

A szabályjátékok segítségével könnyebbé tudjuk tenni számukra a szabályokhoz való alkalmazkodást, a helyes magatartási formák elsajátítását, az egymáshoz és a csoporthoz való helyes viszony elsajátítását.

A szabályjátékok egyes fajtái elsősorban a gyermekek mozgását, mások főként az értelmi képességeiket fejlesztik.

Mozgásos szabályjátékok:

- mozgásos játékok
- dalos népi játékok

Értelemfejlesztő szabályjátékok: - társasjátékok, dominók, kártyajátékok, logikai játékok, nyelvi játékok, stb.

Barkácsolás:

az óvodáskorban ez a munkatevékenység még játék. Ezt a tevékenységet az alkotás öröme kell, hogy áthassa. Segítségével fejlesztjük a gyermek kreativitását, finommotorikai képességét, és ösztönözzük a harmonikus társas-kapcsolatok kialakítását, hiszen munka közben segíthetnek egymásnak, gyakorolhatják a társas együttlét, a viselkedés szabályait.

Bábozás, dramatizálás:

Ezeknek segítségével törekszünk fejleszteni a gyermek alkalmazkodó képességét, beszédképességét, önismeretét, önértékelését.

Az arányos fejlődést az esztétikus élménynyújtással, óvodapedagógusi bábjátékkal, bábkészítő tevékenységgel, a gyermekek bábjátékával, helyes és kifejező metakommunikációval igyekszünk elérni. A siker eléréséhez szükséges a bábozás, dramatizálás elemeinek elsajátítása, a testséma fejlesztése, és a megfelelő szerepazonosulás kialakítása.

A szabad játék biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- jól megkülönböztethető, állandó játéktereket biztosít az óvodapedagógus, a különböző játszási funkciókhoz, pl. kirakó-, konstruáló-, egyéb szerep-, vagy szituációs játékokhoz, alkotások kiállító polca stb.
- minden játékfajtának (faépítők, babakonyhai játékok, kirakó, konstruáló, képeskönyvek nézegető helye, stb.) megvan az állandó helye
- a játékidő alatt a rajz sarokban minden rajzos eszköz a gyermekek rendelkezésére áll
- a „mese sarok” mesekönyvekkel, képeskönyvekkel, bábokkal, drámajátékokhoz alkalmas eszközökkel, van ellátva
- a ritmus hangszereket, és a körjátékokhoz szükséges kellékeket, a gyermekek a szabad játékban is elvehetik
- az óvodapedagógus az építő játékokhoz különböző méretű és anyagú elemeket biztosít, melyek közül nem használják a teljes kínálatot egyszerre, hanem időszakonként felváltva

Gyakorló játék eszközei:

- fakockák
- különböző nagyságú dobozok
- nagyméretű járművek (autó, vonat, busz) stb.
- kosárban: anyagok, anyagfélések

- nagylyukú, nagyméretű gyöngyök-, gombok-, fűzőszálak

Konstruáló játék eszközei:

- Duplo, Lego, fémépítők
- faépítők, fahasábok
- szét- és összeszerelhető tárgyak

Szimbolikus - szerepjáték eszközei:

- baba, nagyméretű plüss, kisméretű plüssállatkák
- babaruhák
- mózeskosár (hordozó), babakocsi
- kosarak, táskák, kötény, kalapok beöltözős ruhák, textíliák: terítő, kendő, hátizsák
- bababútor, asztal, szék, babaágy
- babaszobai edények: fazék, fedő, fakanál, tepszi, tányér, bögre, evőeszközök 1-2 tál, csésze
- sapka, táska, sisak, korona

Szabályjáték eszközei:

- társasjátékok, dobókocka
- kártyák
- térbeli társasjátékok

Az óvodapedagógus feladatai

- megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni a saját nevelési céljai elérése érdekében
- minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítani a gyermekeknek az elmélyült játékokra. A játéktevékenységhez szükséges feltételek, ötletek és eszközök biztosítása
- nyugodt légkör biztosítása az elmélyült játék feltételeinek megteremtésében
- napirenden belül elegendő idő és hely biztosítása a játék számára
- az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek kihasználása a játék fejlesztése érdekében
- szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együttjátás a gyerekekkel

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a gyerekek képesek legyenek a társaikkal való együttműködésre (szerepek elosztása, egymás ötleteinek elfogadása)
- tudják elfogadni a játékszabályokat, a játék által kínált egyéb kötöttségeket
- a siker és a kudarc megfelelő elviselésére
- a játékhoz szükséges megfelelő játéktér önálló kialakítására
- játékukban dominánsan jelentkezzen a szerepjáték
- legyenek képesek egyéni ötletekkel a különböző anyagok, eszközök, játékok kombinált alkalmazására
- váljanak igényessé alkotásaikkal szemben

5.2. Verselés, mesélés

A magyar gyermekköltészet megismerése és a népi hagyományok ápolása jó alkalmat kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese képi és konkrét formában, bábozással, dramatizálással tárja fel a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Célunk: Az igény kialakítása az irodalmi nyelvre, a mese és a vers megszerettetése, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül. Minden nap meséljünk, verseljünk valamilyen formában, reggel vagy délben, elalvás előtt vagy délután. Célunk, hogy a verselés, mesélés gerincét a magyar népmesekincs megismerése jelentse, de a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek is helye legyen.

Feladatunk: Elérni, hogy a gyermekek szívesen mondjanak mondókákat, verseket, meséket, és szeressék meg a hozzájuk tartozó játékokat és mozgásokat.

Örömmel hallgassanak mesét, és legyen igényük az újrhallgatásra. Tudjanak kiegészíteni szóban ismert meserészleteket, képesek legyenek saját vers-, és mesealkotásra, jegyezzék meg a mese legfontosabb eseményeit, szereplőit.

Vegyenek részt dramatikus játékokban, közös műsorkészítésekben, bábozzanak.

Feladatunknak tekintjük a beszédművelést nyelvtörökkel, ritmusgyakorlatokkal, szójátékokkal, légző-gyakorlatokkal.

Feladatunknak tartjuk a megfelelő beszédfigyelem kialakítását, amit egy-egy csoportbeszélgetés alkalmával a gyermekek saját maguk is fejleszhetnek türelmükkel, figyelmükkel, kitartásukkal.

Módszerünk: Azért, hogy a gyerekek beszédfejlődése minél kiegyensúlyozottabb legyen, a beszélgetés, bemutatás, magyarázat, gyakorlás, megfigyelés, megerősítés módszerét alkalmazzuk.

Eszközeink: Maga az anyanyelvünk az egyik legfontosabb eszközünk, melyet az önkifejezés eszközeként alkalmazunk. Ezt egészítjük ki képek, kártyák, festmények, bábok, dramatizálás eszközei stb. felhasználásával. Törekszünk a minél színesebb, esztétikusabb, a gyermekek korának megfelelő eszközöket alkalmazni.

A mindennapi verselés, mesélés biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- a csoportszoba legalkalmasabb területe a mesélésre, verselésre a puha szőnyeg, ahova a gyerekek ilyenkor letehetik a párnákat
- a napi verselésnek, mesélésnek esztétikus helye legyen
- a versek, dramatikus történetek megjelenítéséhez különböző kellékeket használhatnak (kendők, kötények, szoknyák, ruhák, állatos fejdíszek), bábok (újáb, kesztyűbáb, fakanálbáb, zacskóbáb)
- a csoport életének jelentősebb eseményeiről, egy-egy mesejáték elbeszélés megjelenítéséről, egyéb tevékenységekről, fényképezőgéppel, vagy kamerával készítenek felvételt az óvodapedagógusok
- könyvek, kellékek, bábok:
 - óvodáskor elején: leporelló (folyamatos csere biztosított), nagyalakú képeskönyv 3-4 db verses mesekönyvek, nagyalakú verses, mondókás könyv
 - óvodáskor közepén: mesekönyv, természetkönyv, ismeretterjesztő képeskönyv (aktualizálás, folyamatos csere), jelmezek (különböző színű palást, korona, fátyol, hosszú szoknya, vállkendő, fejkendő, állatos fejdíszek), kiegészítők (botok, kosarak, zsák, tarisznya, nagyméretű textilek)
 - óvodáskor végén: verses könyv, képes könyv, népmesék, folytatásos elbeszélő mesekönyv, tudományos gyermekkönyv, szólások, közmondások, találós kérdések gyűjteménye, óvodás újságok, saját verses

fűzet és saját mesekönyvek. Jelmezes kosárban egy-egy mesedramatizáláshoz használható mesejelmez, kiegészítők, díszletek, textilek. Folyamatosan cserélt bábkészlet, egy-egy vers, mese eljátszására alkalmas bábok, hátterek kellékei

Óvodapedagógus feladatai

- a mindennapi mesélés, verselés, mondókázás biztosításakor ügyeljen a gyermekekkel való szoros érzelmi kapcsolat, a meghitt légkör megteremtésére
- használjon ki minden lehetőséget, kínálkozó alkalmat a verselésre, mesélésre
- alapos felkészültség szükséges ahhoz, hogy a mese, vers történéseit alkotó módon előadjuk

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A napi verselés, gyakori mesehallgatás hatására szívesen mondjanak verseket, dramatizáljanak el meséket, történeteket. Szívesen hallgassanak új verseket, verses meséket, a mese szöfordulatait használva önállóan meséljenek.

- a gyermekek legyenek képesek az ismert mondókák, versek, mesék, szóbeli, bábos, dramatikus felidézésre
- tudjanak meséket, történeteket kitalálni, és azt megjeleníteni
- alkalmazzák a mese fordulatait, kifejezéseit
- válják igényükké a mesehallgatás és a verselés

A történetek, elbeszélések, mesék humoros mondanivalóját megértik. A mesékhez a versekhez fűződő pozitív érzelmi viszonyuk megerősödik, későbbiekben jelentőséggel bír olvasóvá nevelésükben.

5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk: A mindennapi tevékenységben a gyakori éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, a zenei képességek fejlesztése, a zenei ízlés formálása és az esztétikai fogékonyság alakítása.

A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, amely zenei anyanyelvüket megalapozza. Szívesen énekeljenek, mondókázzanak, játszanak énekes játékokat, a zenélés örömet nyújtson számukra és mások számára is.

Feladatunk: Megismertetni a gyermekekkel minél több mondókát, gyermektáncot, énekes játékot, komponált gyermektáncot, népi mondókát és népdalt, a saját korosztályuknak megfelelően. Napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra vagy körjátékokra. Ezeket keresztül ritmusérzéküket, éneklési készségüket tudjuk fejleszteni. Törekszünk a zenei nyelvi képességeik fejlesztésére, illetve a hallás fejlesztésére, zenei képességfejlesztő játékokkal kiegészítve. Lényeges a hangsúlyos magyar beszéd erősítése.

A népdaloknak, a néptánc elemeinek és a népszokásoknak a megismerése és gyakorlása a hagyományok továbbélését segíti. Óvodánk feladata: Kodály Zoltán módszerei alapján a Forrai Katalin ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés.

A megfelelő zenei anyanyelv elsajátításával a gyermekek érzelmi világának gazdagítása mellett fejlesztjük a zenei kreativitásukat, fantáziájukat, ami ebben a korban spontán és örömteli a gyermek számára. A zenei alkotókedvet a hangszerek alkalmazásával, bemutatásával igyekszünk fokozni.

Éneklési készség fejlesztése:

- Óvodáskor elején: az óvodapedagógus segítségével egyszerre, csoportosan, körülbelül azonos hangmagasságban énekeljenek 3-4 hangterjedelemben. Szívesen játszanak ölbéli játékokat, ringatókat, mondókákat, utánzó mozdulatokkal kísérik. Az óvodapedagógus érzékelteti énekkel. A dalon keresztül a magas és a mély közötti különbségeket (oktáv távolságban) térben mozgással, játékosan mutatják. Különböző zörejangokat is felismernek. Egyszerű játékos utánzó mozgással az egyenletes lüktetést érzik. Egyszerű ritmushangszereket használnak az egyenletes lüktetésre.

- Óvodáskor közepén: óvodapedagógus indításával önállóan, érthető szövegkiejtéssel, 3-4 hangterjedelemben énekeljenek a gyerekek. Egyszerű dalokon keresztül felismerik és térben mutatják a magas-mély dallamokat. Halk-hangos különbséget érzékelik éneklés, mondókázás, tapsolás során. Gyors-lassú tempót képesek érzékelni. Jól ismert, kedvelt dalokat dúdolásról, hangszerről felismerik. Egymás beszédhangjának és a természet kisebb hangszín különbségeit felismerik, egyenletes lüktetését járással, tapsolással, mozgással érzékelik. Szívesen találnak ki dallamfordulatokat, ritmikus visszhang játékokat.
- Óvodáskor végére: a gyermekek önállóan egyénileg és csoportosan kezdeményeznek énekes játékokat. A gyerekek ismerik a magas-mély, a halk-hangos, gyors-lassú fogalompárokat, együttes játék során gyakorolják. Belső hallásuk, zenei emlékezetük fejlődik dallambujtatással. Dalokat ismernek fel dúdolásról, hangszeres játékról. Egyenletes lüktetést és a dallamritmust eltapsolják. Szívesen alakítanak zenekart. A dallamokat és a mondókákat ritmusról felismerik.
- Az óvodai zenei fejlesztés tartalma játéktípusok szerint:
 - felnőtt játéka a gyermekkel: altatók, arc-, kéz-, ujj-, lábjátékok, lovagoltatók, kiolvasók, játékra hívók
 - körjátékok: guggolós játékok, kergetők, párbeszéd + felelgetős, szerepcsere, kifordulós kör, leánykérő – lakodalmas, pár-párválasztás, sor-lánc-, kapu-híd-, tréfálfkozós játékok

Módszerünk, eszközünk:

Minden pedagógus a szaktudásának megfelelően adja át ismereteit a rábízott gyermekeknek, az általa megválasztott módszereket alkalmazva. Ehhez válassza ki azokat az eszközöket, amelyek a gyermek esztétikai és zenei nevelésének megfelelnek. Az énekes játékhoz csak azokat az eszközöket használjuk, amelyekre a játékhoz feltétlenül szükség van (pl. kendő, gyűrű stb.), mert ezek olyan eszközök, szimbólumok melyek a játék szabályait erősítik.

Az óvodapedagógus feladatai

- teremtsen minél több lehetőséget a gyermeknek a környezetük hangjainak megfigyelésére
- a zenei fejlesztés területén a ritmusfejlesztésre, hallásfejlesztésre, mozgásfejlesztésre adjon lehetőségeket
- a szabad játék alatt adjon lehetőséget a zenére történő mozgásra is
- bátorítsa a gyermekeket a dallamok, ritmusok, dalszövegek kitalálására
- a zenei nevelés szerves részét képezzék a hangszerek, amelyeket a gyermekek is használhatnak

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat
- gátlások nélkül önállóan is merjenek és tudjanak énekelni
- ismerjék fel a dallamotívumokat, tudjanak dallamot, ritmust és mozgást rögtönözni
- ismerjék fel a hangszerek hangját, szívesen játszanak óvodai hangszereken
- alakuljon ki zenei érdeklődésük

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

Célunk: Az alkotás örömeinek megtapasztaltatása, a térbeli tájékozódó képesség fejlesztése, a szín- és formavilág gazdagítása. Az érdeklődés felkeltése a művészeti tevékenységek iránt.

A kézmozgások finomításával felkészíteni a gyermekeket az iskolára.

Feladatunk, hogy a gyermekekkel megismertessünk egyszerű munkafogásokat, különböző anyagokat és technikákat.

Tudjanak megfigyelés után formázni, rajzolni, festeni, illetve alkossanak képet emlékezet alapján, és jelenítsenek meg néphagyományból merítkező témákat.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a kifejezőképesség, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

A pedagógus feladata erősíteni és fejleszteni a gyermek vizuális látásmódját és érzelmi világát, valamint megismertetni a gyermeket az eszközök használatával, a rajzolás, mintázás és a kézi munka különböző alapelemeivel és eljárásaival.

A csoportban a rajzolás, mintázás, kézi munka és a barkácsolás eszközei meghatározott, a gyermekek számára elérhető helyen vannak.

Módszerünk, eszközünk: Esztétikus élménynyújtással, a környezet esztétikai alakításával, közös alkotásokkal, népi kismesterségek, népművészeti elemek megismertetésével, ajándékok készítésével és még sok más, saját maga által megválasztott eszköz és módszer használatával érheti el az óvodapedagógus a célját.

Az óvodapedagógus a saját szaktudásának megfelelően alkalmazza és használja fel ezeket az eszközöket és módszereket, természetesen odafigyelve az esztétikus, igényes munkák kivitelezésére és a természetes anyagok használatára.

A mindennapi rajzolás, festés, mintázás, kézi munka biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

A csoportszobában „rajzsarok” áll a gyermekek rendelkezésére, ahol a gyermekek zavartalanul alkothatnak a különböző rajzeszközökkel.

Nyitott, a gyermekek számára elérhető magasságú polcrendszer van a csoportokban az eszközök tárolására és rajzgyűjtő dossziéja van minden gyermeknek. Polc, faliújság a gyermekek alkotásainak elhelyezésére.

- a rajzeszközök célszerű esztétikus tárolókban, technikánként elrendezetten állnak a gyermekek rendelkezésére
- a kézimunkához biztosítottak a különböző színű és minőségű papírféleségek (szalvéta, krepp papír, hullámpapír, csomagoló papír), ollók, ragasztók, fonalak stb.
- műanyag alátétek, bal kezes eszközök szükség szerint

Tevékenységhez szükséges eszközök:

- Óvodáskor elején: gyurmázáshoz só- liszt gyurma, gyurma. Festéshez: tempera, festőszivacs, vastag ecset, színkeverő tálca
Rajzoláshoz: vastag ceruzák, zsírkréták, nagyméretű papírok. Fűzéshez: nagyméretű gombok, nagylyukú gyöngyök, vastag fűzőszálak. Ragasztáshoz: ragasztó (folyékony, stiftes)
- Óvodáskor közepén: Gyurmázáshoz só- liszt gyurma, natúr és színes gyurma. Festéshez: vízfesték, tempera, ecsetek több méretben, színkeverő tálca. Rajzoláshoz: zsírkréta, vastag és vékony ceruza, rajzlapok, papírok, textíliák. Fűzéshez: különböző méretű gombok, gyöngyök, fűzőszál. Ragasztáshoz: ragasztó. Barkácsoláshoz: hurkapálcika.
- Óvodáskor végén: Gyurmázáshoz (folyamatos pótlással) só- liszt gyurma, natúr és színes gyurma. Festéshez: vízfesték, tempera, különböző méretű ecsetek, színkeverő tálca. Rajzoláshoz: zsírkréta, vékony ceruza, filctoll, grafit ceruza, rajzlapok, papírok, hajtogatós papírok. Fűzéshez: különböző méretű gombok, gyöngyök, fűzőszál. Ragasztáshoz: ragasztó. Barkácsoláshoz: hurkapálcika, lyukasztók, kivágó formák, különböző ollók.

Az óvodapedagógus feladatai

- az egyes technikákhoz kapcsolódó megoldások, munkafogások, eszközök megismerésére és gyakorlására minden gyermeknek lehetőséget biztosítson
- az óvodapedagógus mindig építsen a gyermekek természetes érdeklődésére, tevékenységvágyára
- a vizuális tevékenységre az egész nap folyamán teret, lehetőséget biztosítson
- az életkori sajátosságok figyelembevételével, egyéni fejlettségekhez és képességekhez igazodva segítse a képi-plasztikai kifejezőképességet, a komponáló-, térbeli tájékozódó és rendező képességek alakulását
- a gyermek valamennyi alkotását értéként kezelje
- a tevékenységek irányítása során, az alkalmazott technikai eljárásokhoz kapcsolódó tudnivalókat változatos szóhasználattal, érthető, az eljárásra jellemző kifejezésekkel mutassa be, gyarapítva a gyermekek szókincsét
- lehetőségeihez mérten törekedjen a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- örömmel és szívesen alkossanak
- fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat
- biztonsággal, rendeltetésszerűen használják a vizuális tevékenységhez használatos eszközöket
- legyenek képesek érzelmeiket, gondolataikat vizuálisan kifejezni
- rajzaikban jelenjenek meg az apróbb részletek, formák
- alkalmazzák bátran a színeket
- legyenek téralkotásban ötletesek és együttműködők
- plasztikai munkái legyenek egyéniak, részletezők
- csodálkozzanak rá a szépre, tudjanak gyönyörködni benne
- élményeik megjelenítésére bátran alkalmazzák a képi kifejezés változatos eszközeit

5.5. Mozgás

Célunk: Óvodai nevelésünk lényeges eleme a testi fejlesztés, az egészségfejlesztő testmozgás. Az egészséges életmódra nevelés, a természetes mozgások alakítása és fejlesztése. A fontos személyiség-tulajdonságok alakítása, fejlesztése (bátorság, kitartás, fegyelem, közösségi-érzés, alkalmazkodó képesség).

Testi képességek fejlesztése (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, testtartás) továbbá a növekedés és önbizalom elősegítése. A mozgáskoordináció alakítása. A szem-, kéz-, láb koordinációjának fejlesztése.

A nagymozgások, a rugalmasság, az egyensúly párhuzamos fejlesztése.

Feladatunk, hogy segítségünkkel a gyermekek elsajátítsák a természetes mozgások elemeit (járás, futás, kúszás, mászás), ismerjenek a gimnasztikai gyakorlatokkal és gyakorolják azokat.

Törekszünk minden nap alkalmat teremteni a spontán mozgásra, mind a levegőn, mind pedig a csoportszobában. A mindennapi mozgásban figyelnie kell az óvodapedagógusnak a tartásjavító gyakorlatok és a lábtorna beépítésére, valamint a mozgásigény kielégítésére. Az egészséges testi fejlesztés elképzelhetetlen a rendszeres, játékban gazdag mindennapi mozgás nélkül.

A pedagógusnak feladata az udvar lehetőségeit kihasználva minél több időt eltölteni a gyerekekkel a friss levegőn. A mozgás megszerettetését a változatos játékok beépítésével tudja leginkább elérni.

A mindennapi és a szervezett mozgást döntő mértékben természetes mozgások, gyakorlatok képzik (járások, futások, ugrások, függések, egyensúly gyakorlatok), ezeket kiegészítik talajtorna elemek, valamint a kézi szerrel végezhető gyakorlatok.

A szervezett mozgásnak, játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Mindennapos mozgás

A játékos mozgásokat, testséma fejlesztő gyakorlatokat, labboltozat javító tornát naponta rendszeresen, a reggelit megelőzően szervezzük.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek önként és örömmel vegyenek részt ebben a tevékenységben.

Szervezett mozgás

Óvodánkban a hetirendünkben meghatározottak szerint tervezzük a délelőtti mozgást.

A mozgástervezésnél figyelembe vesszük a csoport fejlettségi szintjét, a gyerekek egyéni adottságait, képességeit.

Rendszeres és alkalmyszerű kirándulások. Ezek a tevékenységek a külső világ felfedezésén túl biztosítják a gyermekek fizikai erőnlétének fejlesztését, állóképességük erősítését.

Fejlesztőprogram speciális céljaink megvalósításához:

- Óvodáskor elején: természetes nagymozgásokat (járás, futás, kúszás, mászás, bújás) végeztetünk a gyerekekkel, észlelésük mozgásaik közben spontán fejlődik. Természetes módon megismertetjük őket testrészeikkel. Mindezt segítik: testrészek ismeretét célzó gyakorlatok, tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása, a test személyi zónájának alakítása.

- Óvodáskor közepén: nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése, különböző irányokban végzett mozgások, különböző formákat mozognak be, tanulják az oldaliságot.
- Óvodáskor végén: az észlelés fejlesztése a legfőbb cél; alaklátás és formaállandóság fejlesztése, gyakorlással. Egyes gyakorlatok csukott szemmel végeztetése. A gyakorlatokat bemutatás által láttatjuk, hallatjuk, a pontos megnevezés után pedig elvégzik a látott és hallott feladatokat a gyermekek. Előtérbe kerülnek a szem- kéz koordinációt igénylő feladatok.

Nagymozgások fejlesztése

Járás

- kis és nagy lépésekkel
- különböző irányokba fordulással
- változó szélességű sávok, vonalak között
- különböző tárgyak megkerülésével, átlépésével, tartásával
- utánzó járások (pók, béka, rák, nyuszi, stb.)

Futás

- különböző tempóban, majd közbeni tempóváltással
- különböző irányokban, majd közbeni irányváltatással
- változó szélességű sávok között
- különböző tárgyak megkerülésével, átugrással, átlépésével

Ugrás

- " távolugrás " (páros lábbal szökdelés) ugrás előre, hátra,
- " magasugrás "
- ugróiskola, kicsiknél a legegyszerűbb formában
- különböző alakzatú térbe beugrás- kiugrás/ kör, négyszög, stb. /
- szökdelés egy lábon, oldalirányba szökdelés
- mélyugrás

Csúszás - kúszás különböző tempóban

- különböző irányokba, majd irányváltotatással
- különböző szélességű és formátumú helyeken és tárgyakon / mászóka, fa /
- különböző tárgyak megkerülésével, átmászásával

Egyensúly gyakorlatok

- állás: lábujjon, sarkon.
- egyensúlyozó járás: padon, földre helyezett szivacson, stb.
- kúszás egyenes padon
- gurulódeszka gyakorlatok
- különböző sportok /roller, bicikli, stb./
- forgások, fordulatok, testhelyzet változtatások

Szem- kéz koordináció fejlesztése

- babzsák célba dobása változó nagyságú körbe, változó távolságról, különböző tárgyak fölött /szék, stb. /
- babzsák csúsztatás két vonal közé
- babzsák dobás vízszintes és függőleges célra, változó távolságról
- karikadobás változó irányokba
- kugli játék
- labdajátékok: dobás és elkapás nagyobb, majd kisebb labdákkal változó távolságról, labda célba ütögetése bottal, labda gurítása, vezetése

Szem - láb koordináció fejlesztése

- ugrókötéllel: kötél fölött átugrás, változó magassággal
- karikába különböző lábakkal belépés, kilépés, beugrás, kiugrás
- lábbal különböző formák rajzolása, alkalmi felületen, homokba, padlóra, stb.
- ugróiskola, egyszerűbb és nehezebb formában

Finommotorika fejlesztés

- gyurmázás / elsődlegesen az anyag tapintásos megtapasztalása, tetszés szerinti formák, alakzatok kialakítása /
- építőjátékokkal építés / összerakás, kirakás, eleinte nagy, majd fokozatosan kisebb elemekkel /

- papírhajtogatás- papírfűzés, mintaalakítás
- puzzle- játékok összerakása, fokozatosan növekvő elemszámokkal
- mintakirakás lyukastáblán, egyszerűbb formáktól a bonyolultabbig
- vágás előrerajzolt mintákkal vagy szabad ötlet alapján (nagy csoportban)
- papírra mintázás: rajzolás zsírkrétával, színes ceruzával, festés nagy felületre, kis helyre apró mozdulatokkal és ujjal
- kézi szergyakorlatok

Testséma fejlesztés

A testrészek ismerete:

- önmaga felismerése és azonosítása tükörgyakorlatokkal
- tevékenységek a testrészek megismerését célozva:
 - testrészek megérintése és megnevezése a felnőtt által
 - a gyermek megismétli saját testén az érintést és megnevezést
 - utasításra a gyermek megérinti és megnevezi a testrészt
 - a felnőtt megnevezi, és a gyermek megérinti a másik gyermek testrészét
 - az előzőek megismétlése csukott szemmel
 - meghatározott testrészekre koncentráció

A test személyi zónájának alakítása

- az oldaliság tanítása
- a test elülső és hátulsó részeinek megismertetése játékos mozgásos feladatokkal
- a test függőleges zónájának megtanítása
- adott tárgyakhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása

Testfogalom

A testfogalom a saját testről szerzett tudás. A gyermek megtanulja a testrészeinek az elhelyezkedését, nevét, funkcióját.

Kialakítását segítik az egyes testrészek fejlesztésére alkalmazott mozgások (fej, törzs, karok, kézfej, ujjak, lábak, lábfej és lábujjak).

Módszerünk, eszközeink: Ugyanúgy, mint a többi tevékenységnél, a pedagógusnak szem előtt kell tartania a játékba való integrált nevelést. Ezt kiegészítheti saját ötletein alapuló módszerekkel. Az óvoda eszközeit figyelembe véve a pedagógus szabadon dönt az eszközválasztásban.

Az óvodában a gyerekek többnyire a mozgás, a tevékenykedés által szereznek tapasztalatot a környezetükről.

Feladatunk a változatos eszközök és kézi szerek alkalmazásával fejleszteni a gyermekek ügyességét, kitartását, koncentráció-képességét, pontos, esztétikus mozgás kivitelezését, térben, időben való látását, izomzatát.

A mozgásfejlesztés a nagymozgásoktól a finommotorikus tevékenységekig az egész személyiség fejlődését segíti, alakítja a szociális képességeket, kedvezően befolyásolja az értelmi fejlődést.

A mozgás minden tevékenységben jelen van, átszövi a játékot, a környezeti nevelést, a művészeti nevelési területeket, a gondozási tevékenységeket.

A testmozgás biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- a mozgásos játékokhoz jól felszerelt, tágas tornatermek állnak a csoportok rendelkezésére
- nagymozgást fejlesztő eszközök
- minden gyermeknek saját tornafelszerelése van (kis, középső csoport: tornacipő, nagycsoport tornazsákban tornaruha, tornacipő)
- a különböző mozgásos képességek gyakorlásához az udvarra is biztosítunk eszközöket (tornakarika, labda, különböző mászó szerek, futóbicikli)
- zenés tornához és egyéb feladatokhoz különböző kézi szerek, pl. szalagok, babzsákok, kendők, karikák stb.

- gimnasztikához: szalagok, labdák, karikák
- mozgásfejlesztő eszközök: padok, zsámolyok, bordásfalak, szőnyegek, ugráló labdák, mászó létrák, guruló deszka, egyensúlyozó tölcser
- udvari mozgásfejlesztő eszközök: csúszda, mászóka kombinált eszközök

Az óvodapedagógus feladatai

- minden nap adjon lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodásra
- sokoldalú mozgástapasztalatokat szerezzenek a gyerekek az alapvető mozgásformák gyakorlásával
- folyamatosan fejlessze a gyermekek mozgását és egyensúlyérzékét
- segítse elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának fejlődését
- ügyeljen a balesetek megelőzésére

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- szeretnek mozogni, teljesítő képességük növekszik, a mozgásos játékokban kitartók
- mozgásuk összerendezett, ismerik az irányokat, térben tájékozódnak
- versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor pontosan betartják a szabályokat
- tudnak ütemtartással járni, gyakorlatvégzésük összerendezett, esztétikus
- a futójátékokban kitartóak, állóképességük koruknak megfelelő
- gurulóátfordulást végeznek

5.6. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk: A gyermeknek segítséget nyújtunk ahhoz, hogy a világot megismerje, közvetlen megfigyeléssel és tapasztalatszerzéssel. A gyermekek érdeklődésének felkeltése a természeti jelenségek iránt élmények segítségével, ami elvezeti őket az élő és élettelen környezetük megismeréséhez, az összefüggések felfedezéséhez. A komplex tapasztalatszerzési lehetőség által fejlődik a gyermekek környezettudatos gondolkodása.

Célunk, hogy ismerjék meg és gyakorolják a társadalmi együttélés és viselkedés szokásait, óvják egészségüket.

Szeressék természeti és társadalmi környezetüket, tudjanak gyönyörködni a környezetük gazdagságában, harmonikus szépségében. Célunk továbbá, hogy megismerjék a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét.

Feladatunk: Olyan magatartásformák kialakítása, melyek a környezet óvására, ápolására, gondozására irányulnak. Megfigyelő séták, kirándulások segítségével megfigyeltetni a gyermekekkel a természetet, környezetük tulajdonságait, jelenségeit, szokásait, változásait. Lehetőséget kell biztosítani a gyermekeknek a séták alatt gyűjtött kövek, botok, levelek, gesztenyék stb., elhelyezésére a csoportban, amit a pedagógus az évszaknak megfelelően a gyerekek segítségével változtat.

Az egész év munkája az évszakok váltakozására kell, hogy épüljön.

Arra törekszünk, hogy ismerjék meg lakóhelyük hagyományait is, hogy kialakuljon bennük a szülőföldükhöz való kötődés.

Fontos feladatunk a környezettudatos magatartásra nevelés, a környezet védelmére és óvására nevelés, különböző játéktevékenységeken keresztül.

A természet változásait tudatosan, tervszerűen tervezett séták, kirándulások alkalmával figyelik meg a gyerekek.

Természeti – társadalmi – matematikai – témák feldolgozása során a helyes arányok megtartására törekszünk, mely a tervezési szakaszban nagy odafigyelést igényel.

A környezeti nevelésünk során korcsoport szerint differenciáltan az alábbi témaköröket, ünnepköröket dolgozzuk fel a gyerekekkel:

Szeptember:

- nyári élmények feldolgozása
- ismerkedés az óvodával és környékével, nevek, jelek tanulása az új gyerekeknél
- őszi időjárás, őszi időjárás hatása emberekre, állatokra (öltözködés)
- almaszüret, alma projekthét
- őszi gyümölcsök, zöldségek, egészségét, egészségvédelem
- család
- Mihálynap vásár –néphagyomány őrzés

Október:

- zenei világnap
- állatok világnapja (házi, ház körüli, vad, vízi)
- szüret, szüreti multság
- tökfaragás

November:

- tűzvédelmi hét, tűzriadó próba
- Márton napi lámpás libakeresés
- foglalkozások témahét
- adventi készülődés

December:

- tél, téli időjárás jellemzői
- Mikulás várás
- adventi készülődés

Január:

- ünnepi élmények feldolgozása
- tél, téli időjárás jellemzői
- napok, napszakok, évszakok, hónapok

Február:

- mackó hét
- farsangi multság
- testrészek
- érzékszervek

Március:

- tavaszi időjárás, öltözködés, költöző madarak
- Szülőföldünk, hazánk, Március 15. Nemzeti ünnep, nemzeti identitástudat erősítése
- környezettudatosság, fenntarthatóság hete, víz világnapja

Április:

- Húsvét (mozgó ünnep)
tojásfestés, Húsvéti vásár, locsolkodás, tojáskeresés
- Föld napja; környezetvédelem; szelektív hulladékgyűjtés

Május:

- Anyák napja
- Madarak és fák napjához kapcsolódó témahét
- közlekedés hét
- Gyermeknap

Június:

- Pünkösöd (mozgó ünnep)
- néphagyományok hete
- Apák napja

Az óvodapedagógus feladatai

- olyan feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi minél szélesebb tapasztalat szerzését a természetben
- minél több élményt gyűjtsenek a gyermekek saját természeti és társadalmi környezetből
- a természetben való folyamatos tevékenykedéshez megfelelő szerszámok, eszközök biztosítása
- lehetőleg a szabadban megfigyeléseken szervezze a komplex tapasztalatszerzést

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ismerjék a családjaikra vonatkozó adatokat
- tudjanak különbséget tenni az évszakok között, ismerjék a napszakok jelentését
- ismerjék a házi és a vad állatokat, az erdőben, mezőn, vízben, levegőben élő állatokat
- képesek legyenek felsorolni a testrészeit, érzékszerveiket

- ismerjék a közlekedési eszközöket és tudják őket rendezni (szárazföldi -, vízi -, légi közlekedés; teher- és személyszállító, stb.)
- felismerik és megnevezik a környezetükben látható színeket, azok világos és sötét árnyalatait
- ismerjék a zöldségeket, gyümölcsöket

5.7. Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése

Célunk: Felkelteni az érdeklődést a környezet formai, alaki, mennyiségi, téri és síkbeli viszonyai iránt. Ezzel fejleszteni akarjuk a gyermekek kognitív képességeit, logikai gondolkodását, koncentrációs képességét, elvont gondolkodását, formák tulajdonságainak megfigyelését, hasonlóságok, különbözőségek megnevezését, monotonia túrését. A számfogalom megszilárdítása középső csoportban 5-ös, nagycsoportban 10-es számkörben.

Feladatunk: Ebben a korban különösen fontos a tudás játékba ágyazott átadása. Csak ezen keresztül képesek megismerni a gyermekek környezetük formai, alaki mennyiségi, térbeli és síkbeli viszonyait. A különböző tevékenységekkel összekapcsolva könnyen elsajátíthatják a megfelelő téri tájékozódást, környezetükben, csoportszobájukban, otthonukban. Arra törekszünk, hogy a gyermekek ne csak térben, hanem síkban is jól tájékozódjanak, mert ez alap az iskolai tanulásban.

Ezért feladatunk a megfelelő hely, idő és módszer kiválasztása a minél pontosabb és mélyrehatóbb információ átadásához. Az óvodapedagógusnak biztosítania kell az önálló véleményalkotást, a döntésképeség fejlesztését kortárskapcsolatban és a környezet alakításában.

- Óvodáskor elején: csoportos játékok lehetőséget adnak az alak, forma, mennyiségi tapasztalatok szerzésére (téri építések, rakosgatások, gyűjtögetések, rendezgetések).
- Óvodáskor közepén: térbeli viszonyok megtapasztalása (irányok). Logikus gondolkodásuk és problémamegoldó képességük fejlődik a halmazokkal végzett játékos tevékenység közben. Mennyiségek osztályozása, összemérése, becsléssel párosítása. Tulajdonság szerinti szétválogatásuk, elemek sorba rendezésével. A tárgyak számosságának megállapítása.
- Óvodáskor végén: mennyiségek összehasonlítása (nagyság, forma, darabszám) szerint. Számosság szerinti sorba rendezés. Számképek felismerése. Felfedezik a szimmetriát.

Jól tájékozódnak térben, síkban. Megkülönböztetik a jobb, a bal irányokat. Helyesen használják a névutókat. Balról jobbra való tájékozódás előkészítése. Ok-okozati összefüggések felismerése.

Módszerünk, eszközeink: A megtapasztalás, megélés, átélés, megfigyelés, beszélgetés, magyarázás. A pedagógus szabadon dönt az általa megfelelőnek tartott módszerek felhasználásáról, a kész eszközök mellé a természetből és a környezetünkben használhatunk terméseket, köveket, leveleket... stb

A folyamatos matematikai tapasztalat szerzéséhez, biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- mértani testek, sík - mértani lapok, fejlesztő játékok, logikai készlet, színes rudak, dominó, a csoportszoba játékeszközei

Az óvodapedagógus feladatai

- összehasonlításokat, méréseket végez, kísérletezik a gyerekekkel
- mennyiségi és formai tapasztalatokat szemléltet
- megismerteti a gyermekekkel a halmazok változásait
- ösztönzi a gyerekeket a helyes matematikai fogalmak használatára

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- felismerik a mennyiségi-, téri-, alaki és nagyságrendi viszonyait
- értik és tudják használni a helyeket kifejező névutókat
- képesek szétválogatja a tárgyakat tulajdonságaik és rendeltetésük szerint
- 10-es számkörben számfogalma kialakult, számképeket felismeri

5.8. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység

Célunk: A munka iránti tisztelet megalapozása, az eredmények megbecsülése. A munka erősíti a baráti, egymást segítő kapcsolatokat, összehangolja a család és az óvoda munkával kapcsolatos elvárásait.

A munkavégzés közben alakulnak ki és finomodnak a munkához szükséges készségek, a gyermekek megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok használatát.

Feladatunk: Olyan munkalehetőségek biztosítása, ami a gyermekek számára teljesíthető, és ami sikerélménnyel jár. Meg kell tanítanunk a gyermekeket az elkezdett munka befejezésére. Az óvodapedagógus feladata megismertetni az eszközöket, azok ésszerű használatát, a munka helyes sorrendjét. A pedagógusnak szem előtt kell tartani a fokozatosságot, állandóságot és a folyamatosságot. Fontosnak tartjuk, hogy a munkavégzés ne időszakos legyen, hanem rendszeres, folyamatos tevékenység, ami beépül a mindennapokba.

Ennek megfelelően a csoport életében megkülönböztethetünk különböző munka fajtákat:

Önkiszolgálás: Ide tartoznak a testápolással kapcsolatos teendők, az öltözködés (nagyok ösztönzése, hogy a kisebbeket segítsék az öltözködésben, ha már ők elkészültek) és az étkezéssel kapcsolatos munkálatok (naposi feladatok)

Mindig életkoruknak megfelelő munkafeladat adására kell törekednünk. Ide tartozó munkatevékenységek a naposi feladatok, és a csoport életéhez kapcsolódó feladatok (ezt az óvodapedagógusok saját ötletességüknek megfelelően bővíthetik, finomíthatják, szem előtt tartva a játékba integrált nevelés sajátosságait).

Alkalomszerű munkák, és egyéni megbízások: Ide tartozik a környezet rendjének biztosítása, a segítségnyújtás a felnőtteknek, egymásnak, a kisebbeknek és az egyéni megbízások teljesítése.

Az óvoda udvarán végzett kerti munkák: őszen avar söprése; télen hólapátolás; tavasszal ültetés

A munka jellegű tevékenységek köré tartozik a gyermekek környezetének tisztán tartása és az újrahasznosítható hulladékok szelektív gyűjtése is. Maguk gyűjthetik össze a keletkezett műanyag és papírhulladékokat, melyeket a szelektív hulladékgyűjtőben közösen elhelyeznek.

A napi szintű munka jellegű tevékenységekhez kapcsolódó feltételrendszer

- a gyerekek saját személyes felszerelése (törülköző, fogkefe, fogmosó pohár, fésű)
- csoportonként terítéshez: asztalonként szalvétatartó, asztaltörlő, zárt kancsó, poharak tálcán jellel ellátva, naposi kötény
- udvari munkához: gyermekméretű gereblye, lombsöprű, locsolókanna

Az óvodapedagógus feladatai

- segítse a gyermekeket, hogy önkéntesen, önállóan, kedvük és képességük szerint elvégezhessék az önkiszolgálás feladatait
- biztosítsa a gyermek számára elérhető és megfelelő méretű munkaeszközöket
- adjon lehetőséget a gyermekeknek bármilyen őket érdeklő munkatevékenység elvégzéséhez
- a segítségadás szintje igazodjon a gyermek képességeihez

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- munkajellegű tevékenységek gyakorlása során alakuljon ki kitartásuk, önállóságuk
- szerezenek örömet önmaguknak, társaiknak a feladatok elvégzésével
- kötelességtudatuk, a megkezdett tevékenység befejezésére való igény alakuljon ki bennük

5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Célunk: A tapasztalatszerzés, a tevékenység örömeinek átélésével a tanulás, a tudás iránti vágy felkeltése.

Fejlődjön a gyermekek megismerési képessége, alakuljon képszerű gondolkodásuk, és váljon tudatossá szóbeli kifejezésük.

Feladatunk, hogy a tanulás hatására a gyermekek tapasztalatai rendeződjenek: érzékelésük, észlelésük, megfigyelésük pontosabb, figyelmük tartósabb, emlékezetük, fantáziájuk gazdagabb legyen.

A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a biztonság és kölcsönösség, az elfogadás és az elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése. Ezért, ha a tanulás akadályba ütközik, vagy a tanulási folyamat megreked egy szinten, a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges. Az óvodapedagógus feladata biztosítani ezt, vagy csoporton belül, vagy pedig egy szakember bevonásával, a szülővel egyeztetve.

Azon gyermekek számára, akik valamilyen területen kiemelkednek társaik közül, az óvodapedagógusok nagyobb kihívást jelentő feladatokat biztosítanak, vagy tehetséggondozás keretein belül bontakoztatják ki a tehetségigéreték képességeit.

Módszerünk, eszközeink: a tanulás folyamatában a gyermekeket egyéni fejlettségüknek megfelelően, a feladatok differenciált kiosztásával készítjük sokféle tevékenységre. A játékosság a tanulás egész folyamatában érvényesül. Ezért az óvodapedagógus gyakran egyénileg, vagy mikrocsoportban foglalkozik a gyermekekkel, ezzel is több lehetőséget biztosítva a folyamatos sokoldalú tapasztalatszerzésre és a cselekvéses tanulásra.

Hagyományos módszerek, eljárások: bemutatás, magyarázat, beszélgetés, kérdés, visszakérdezés, megfigyelés, elmesélés, gyakorlás, dicséret, buzdítás, elismerés, ellenőrzés, értékelés, érdeklődés felkeltése, bábjátékok, tanmesék, szituációs játékok, elemzés, összegzés, ismétlés, előadás, segítségnyújtás, összehasonlítás, párosítás, különbségtétel, csoportosítás, halmazképzés, gyűjtögetés, kíváncsiság felkeltése, vitára, magyarázatra, véleménynyilvánításra készítetés

5.10. Tehetség gondozás

Célunk: Olyan támogató és szakszerű környezet megteremtése, amelyben a tehetségigéreték (a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek) minél korábbi életkorban felfedezhetőek.

A tehetségigéreték gondozása egyre inkább a mindennapok részévé válik és magában hordozza a tehetség azonosításának állandó lehetőségét.

Alapelveink:

- a tehetségigéreték erős oldalának fejlesztése
- a gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területének erősítése
- kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése

Feladatunk:

Tehesség gondozó műhelyek létrehozásával a gyermekek fejlesztése két síkon történik: óvodai csoportjaikban a napi tevékenységekbe ágyazva, illetve kiscsoportos kreativitást fejlesztő tehesség gondozó foglalkozások keretében, 5 éves kortól.

Valamennyi csoportban a 3-5 éves korú gyerekeknél célzott megfigyeléseket végeznek az óvodapedagógusok a "tehességpalánták" szűrésére. A tehetségigéreték azonosítását követően a már 5 éves kort betöltött gyermekek számára differenciált, egyéni, vagy mikrocsoportos fejlesztést biztosítunk. Az 5 évesnél fiatalabb gyermekek számára a csoportban integrált, differenciált képességfejlesztés zajlik.

A szülőknek javaslatot teszünk a tehetség kibontakoztatásának lehetőségeire intézményünkben vagy óvodai időn kívül.

Tehesség gondozó műhely	Feladat	Tartalom	Felelős
Népitánc, gyermekjóga	<i>Mozgásfejlesztés gyermekjóga, népi tánc, úszás</i>	Tehetség kibontakoztatása	óvodapedagógusok, megbízott oktatók
Zeneovi	<i>Zenei képességfejlesztés, zongora oktatás</i>	Tehetség kibontakoztatása	óvodapedagógusok, megbízott oktató

Gyermekjóra:

Jótekingony hatásától a gyerekek **hajlékonyabbak és erősebbek lesznek, szebb lesz a testtartásuk, jobban fognak aludni**, és később, hosszú távú hatásként megjelenik a hatékony stresszkezelés is. Fontos, hogy gyermekjóra alatt nem a felnőtt jógáról ismert pozíciók gyakorlását kell érteni, sokkal inkább egy mozgásos-játékos tevékenységet, amelyben természetesen megjelennek a jóga alapelvei, de a mozgássorok és kivitelezésük a gyerekek életkorához maximálisan igazodik.

Népitánc:

A **néptánc** foglalkozásokon a gyerekek zenei fejlesztése mellett a ritmusfejlesztésre, a hallásfejlesztésre, és a gyermektánc mozgás gyakorlására helyezzük a hangsúlyt.

Zeneovi:

A foglalkozások keretében a zenéhez való vonzódás kialakítása mellett a zenei képességfejlesztést játékos módszerekkel, énekes játékokon keresztül valósítjuk meg. A ritmusjátékos hangszerek széles skálájával ismerkedünk, s készítünk is saját használatra. Kiemelt feladatunk a zenei kreativitás fejlesztése. Mindez hangszeres kísérettel.

A zeneovi tehetséggondozó műhely hetente 1 alkalommal végzi gazdagító tevékenységét.

Az óvodapedagógus az óvodába lépés pillanatától kezdve folyamatosan megfigyeli és figyelemmel kíséri a gyermek tehetségre utaló általános és speciális személyiségjegyeinek jellemzőit és a differenciálás eszköztárával segíti a tehetség fejlesztését.

Gazdagító műhelyfoglalkozásokat szervezünk, amely a „tehetségigérek” speciális érdeklődésére épít.

Olyan speciális irányú többletet kapnak meg itt a tehetségigérek, amely képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelő. Így egy olyan közösségbe kerülnek, ahol hasonló érdeklődésű gyermekek között lehetnek, ami motiválja őket az ismeretbővítésre.

A tehetséggondozó csoportokba való bekerülés a csoportvezető óvodapedagógusok javaslata és a műhelyfoglalkozást tartó pedagógus javaslata alapján történik.

A tehetséggondozó foglalkozások indításáról, a felmerülő igényeket figyelembe véve, minden nevelési év munkatervének kidolgozása során a nevelőtestület dönt.

5.11. Differenciálás

Célunk: A gyermeki személyiségfejlődés érzékenységi szakaszaihoz igazodó, valamint a gyermek értelmi és szociális képességeihez igazított egyéni fejlesztési eljárások beépítése a nevelési folyamatba.

Feladatunk:

1. Tudatos tervezés:

A gyermeki fejlődés folyamatos nyomon követésének eredményére alapozóan kell megtervezni minden óvodai tevékenységben a hármás differenciálási szintet:

- lassabban haladó
- jól haladó
- gyorsabban haladó
- életkor, fejlettség alapján

2. Differenciált eszközök:

Az egyes tevékenységformákhoz többféle mozgás- és alkalmazásformát biztosító eszköz- és alapanyagrendszer egyidejű elérhetőségének folyamatos biztosítása a gyermekek számára.

3. Pedagógiai attitűd és „tudás”:

A gyermeki személyiség sokfélesége, a személyiségstruktúra eltérő fejlettsége a kisgyermekkorai személyiségfejlődés folyamán természetes módon, eltérő ütemben alakul.

Óvodai nevelési eljárásaink hatékonyságának alapja, ha kiszolgáljuk ezt a sajátos fejlődési ütemet: Ismerjük a gyermekek adottságait, fejlettségük mutatóit, személyiségük jellemzőit, érdeklődési körüket, ismereteik körét.

Igazodunk a gyermeki személyiség sokféleségéhez, valamint mindig egyedi és eltérő a nevelésünk, módszereink és az elvárásaink rendszere.

Pedagógiai érzékenységgel fordulunk a gyermekek különbözősége felé.

Differenciálás lehetőségei:

- az óvodai élet időkereteivel (folyamatos napirend, párhuzamos tevékenységek)
- célokban (egyéni várható eredmények)
- a célok által meghatározott feladatokban
- módszerekkel (a feladatokhoz vezető út)

- eszközökkel (azok milyensége, mennyisége, használati módja)
- elsajátítás ideje (kit meddig „tartok ott” a játékos folyamatban)
- elsajátítás tempója (az egyén számára elegendő idő az egyéni ütemhez)
- egyéni bánásmóddal
- a munkaforma (egyéni, csoportos, páros, mikrocsoportos)
- pozitív visszajelzések (egyéni szabott fejlesztő értékű, támogató jelleggel)
- képességek fejlesztésében
- tartalom feldolgozásában (egy – egy tevékenység, más – más tartalommal)
- tevékenységek megszervezésében
- technikai megoldások (különböző technikák jelenléte a tevékenységben)

6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunk, hogy megfelelő iskolaérettségi szintet érjenek el a hozzánk járó gyermekek, amit az előző tevékenységi formák megfelelő és szakszerű átadásával, valamint mikro csoportos képességfejlesztő foglalkozással valósíthatunk meg.

Az óvodáskor végére elérendő fejlettség:

A testi fejlettség szintje: Az életkorának megfelelő alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség kialakulása. Önálló öltözködés, személyi higiénia, megfelelő finommotorika és grafomotorikai fejlettség.

A lelki képességek szintje: A gyermek lelkiileg kiegyensúlyozott legyen, ismerje a viselkedés általános szabályait. Kudarctűrése kontrolálható és irányítható legyen önmaga által. Rendelkezzen a tanuláshoz szükséges képességekkel - szándékos bevetés, figyelem - megfelelő kommunikációval, elemi ismeretekkel önmagáról és a környezetéről.

Szociális képességek szintje: A gyermek szociális érettsége a környezete és társai felé irányuló elfogadásban, a velük való együttműködési- és kapcsolatteremtési képességében jelenik meg. Elsajátítja az alkalmazkodó képességet, a feladattudat kialakulóban van nála, és kezdenek kibontakozni az ismeretszerzési tevékenységekhez szükséges tulajdonságok.

Az óvodából az iskolába való átmenetet segíti az óvodai nevelés:

- a képességek, készségek megalapozásával, fejlesztésével
- a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, kitartás, figyelem, fegyelem önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés kialakításával
- a tudás iránti vágy felkeltésével, szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával

A felmérések és tájékozódó vizsgálatok a fejlesztendő területek meghatározása céljából az iskolakezdést megelőző ősszel a DIFER fejlődésvizsgáló rendszerrel történnek. Kiegészítő információkat az óvodapedagógusok évenként rögzített megfigyeléseiből, szöveges értékeléseiből szerzünk.

A konkrét iskolaérettségi vizsgálatot ugyan ezen módszerrel az iskolakezdés évének tavaszán készítjük el, melynek megfelelően a szülők tájékoztatása után az iskolai beiratkozáshoz szükséges óvodai szakvéleményt kiállítja az intézmény vezetője.

7. Gyermek és ifjúságvédelem

Célja: Feltárni azokat az okokat, melyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

A gyermekvédelmi program alapja a megelőzés. A gyermekvédelmi felelős feladata a gyermeki jogok és kötelességek betartásának ellenőrzése, szükség esetén a gyermeki érdekek betartásának segítése, intézkedések megindítása a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként.

8. Az intézményi fejlesztéseket, az innovációkat követő feladataink

Cél: Az innovációs folyamataink, a tárgyi és pedagógiai fejlesztések, újszerű tartalmi kidolgozását eredményezzék a szakmai közös értékünkhöz kapcsolódóan.

Alapelvek: Intézményünkben fontosnak tartjuk a pedagógiai innováció intézményi szintű és rendszerű kiépítését nevelésünket és eszköztárunkat a mai kor gyermekeinek érdeklődésére építve. Az újszerű pedagógiai elképzelések, elvek és eszközök beépítését munkánkba az IKT eszközök használatával biztosítjuk.

Folyamata: Az önképzés, belső hospitáláson valamint továbbképzés keretében megismert módszertani eljárások gyakorlati kipróbálása. Az egyéni módszertani kultúra bővítése, pedagógiai tudatosság erősítése.

9. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

Alapelv: Az óvodai élet során a megismerés, a gyermek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése az óvodába lépés pillanatában kezdődik és folyamatos. Egyénileg és folyamatosan nyomon követjük óvodásaink fejlődését, hogy számukra a legoptimálisabb fejlesztő hatásokat biztosítsuk.

Minden gyermek „más”, saját kompetenciákkal rendelkezik, a gyermek fejlődését elsősorban saját magához kell mérni. A megfigyelés, mérési eljárás az adott pillanatot értékeli, egy adott állapotot rögzíti. A gyermek folyamatosan fejlődik, változik, az érés (lélektani folyamat) folyamatosan megy végbe.

Cél:

A hatékony nevelés, melynek alapfeltétele óvodásaink egyéni, értelmi sajátosságainak megismerése.

A megismerésben első lépcső az óvodába lépést megelőzően a szülő, akivel anamnézist veszünk fel, a gyermek adott állapotára, fejlődésére vonatkozó információt gyűjtünk.

Az óvodai nevelés tartalma lefedi az óvodás gyermek személyiségének komplex fejlesztését, az egyénre szabott módszerekkel, eszközökkel.

Feladat:

1. Intézményi szinten kialakított rend szerint (*megfigyelés, mérés*) az óvodapedagógus ismerje meg a gyermekek fejlettségét. Minél több ismeretet igyekezzen szerezni a gyermekről természetes közegében, természetes tevékenységében való részvétele során.
2. A gyermekek fejlettségére vonatkozó megfigyeléseit, méréseit az óvodapedagógus az intézményi szinten elfogadott egységes dokumentációban rögzíti, a megfigyelések értékelését területenként.

3. A megfigyelés, mérés eredményeire építve az óvodapedagógus elkészíti éves szinten a pedagógiai tervezőmunkáját, és minden esetben a lassabban haladó és a gyorsabban haladó gyermekek egyéni gondozásához differenciált nevelést biztosít.

A gyermek kedvelt tevékenységére, érdeklődésére alapozva tervezi meg a szükséges fejlesztés lépéseit az óvodapedagógus. A fejlesztés során változatosan alkalmazza a hagyományos és korszerű módszereket.

A fejlesztéshez szükséges eszközök sokszínűek (játék -, saját készítésű-, fejlesztő eszközök).

A gyermek fejlődését nyomon követő személyiségi napló alapján a szülőt az óvodai élet folyamán rendszeresen tájékoztatja.

10. Feladataink a működéssel kapcsolatosan

Az Erdőszéle Óvoda a jogszerű, törvényes működés hátterét az alábbiakban meghatározottak szerint igyekszik biztosítani.

A pedagógiai igazgatás célja, hogy az intézmény pedagógiai gyakorlatában az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott elvek érvényesüljenek és megjelenjenek.

Az óvoda pedagógiai tevékenységének kereteit és tartalmát az intézményi Pedagógiai Programja és Alapító okirata tartalmazza. E két szakmai dokumentum határozza meg feladatainkat.

Az éves munkatervben kiemelt feladatok és a tanév együttes előkészítése, módszertani kultúra fejlesztése, újszerű pedagógiai innovációk támogatása, az intézmény értékelési feladatok segítése, eredmények visszacsatolása.

Minőségfejlesztési munka támogatása, működtetése, különös tekintettel a legfontosabb, partneri kapcsolatok működésének tartalmi vonatkozásaira (gyermek, szülő, dolgozó), az óvoda – család partneri együttműködése, óvoda – iskola partneri együttműködése.

Szakmai információáramlás segítése, szakmai kapcsolatrendszer építése, tapasztalatcsere lehetőségének, jó gyakorlatok átadásának, egymástól való tanulásának biztosítása.

A napi pedagógiai munkát segítő dokumentációs rendszer a pedagógiai programmal koherens legyen, átdolgozását, használhatóságát figyelemmel kíséri, a kapcsolódó dokumentációs rendszer kialakítását segíti.

11. Dokumentálással kapcsolatos feladatok

A tudatos pedagógiai munka tükörképét dokumentációnk adja.

Alapelveink:

Mutassa a pedagógiai előzményeket, a tervezett folyamatot és azt, amit sikerült megvalósítanunk.

Mindig a legegyszerűbb formát válasszuk. Rövid idő alatt kitölthető legyen (hosszú szövegezés helyett lényegre törő forma). Óvodai szinten a közösen kialakított, egységes szerkezetre törekedjünk. Intézményi dokumentációk koherenciáját vegyük figyelembe.

Kötelezően vezetett szakmai, tanügy igazgatási dokumentációk a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján:

Az óvoda által használt nyomtatványok

A felvételi előjegyzési naplóban fel kell tüntetni az óvoda nevét, OM azonosítóját, címét, nevelési évet, a napló megnyitásának és lezárásának időpontját, az óvodavezető aláírását, az óvoda körbélyegzőjének lenyomatát. A napló nevelési év végén történő lezárásakor fel kell tüntetni a felvételre jelentkező és a fellebbezés eredményeként felvett gyermekek számát.

Felvételi és mulasztási napló – az óvodába felvett gyerekek nyilvántartására és mulasztásaik vezetésére szolgál. A napló borítóján fel kell tüntetni: - óvoda nevét, címét, OM azonosítóját, nevelési évet, csoport nevét. Megnyitás időpontját, lezárás időpontját.

A felvételi és mulasztási naplóban a gyerekek naplóbéli sorszámát, oktatási azonosító számát, nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát (nem magyar állampolgár esetén a tartózkodás jogcímét, tartózkodást megalapozó okirat számát), lakhelyét, tartózkodási helyének címét, anyja születéskori nevét, apja vagy törvényes képviselő nevét.

A felvétel időpontját, szülő napközbeni telefonszámát, igazolt vagy az igazolatlan hiányzások havi és éves összesítést.

A megjegyzés rovatba fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság nevét, címét, szakvélemény számát, a kötelező felülvizsgálat időpontját.

A gyereket akkor lehet a felvételi és mulasztási naplóból törölni, ha az óvodai elhelyezése megszűnik.

Az **óvodai törzskönyv** tartalmazza: az óvoda nevét, címét, OM azonosítóját. Nevelési évenként az óvoda általános adatait, a gyerekek október 01-i és a május 31-i létszámát, az óvoda működésére vonatkozó adatokat (gyermekcsoportok számát, óvodapedagógusok számát, óvoda nyitva tartását, óvoda épületére, helyiségeire és felújítására vonatkozó adatokat, könyvtári állomány növekedését).

Óvodai szakvélemény – az óvodának a gyermekek iskolaérettségére vonatkozó állásfoglalására szolgáló hárompéldányos nyomtatvány. A gyerek nevét, születési helyét és idejét, oktatási azonosító számát, lakhelyének, tartózkodási helyének címét. Az állásfoglalást arra vonatkozóan, hogy a gyermek mehet-e iskolába. A szakvélemény kiállításának helyét, idejét, óvodavezető aláírását. A szülőnek a szakvélemény megismerését igazoló aláírását.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban

Óvodai csoportnapló: Az óvodai nevelés a pedagógiai munka legfontosabb dokumentációja. Tükröznie kell az óvodai nevelési programját.

A csoportnapló tartalmi kialakítása intézményi szinten a rendelet előírása szerint:

Az óvodai csoportnaplóban fel kell tüntetni az óvoda nevét, OM azonosítóját és címét, a nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és időpontját, az óvodavezető aláírását, papíralapú dokumentum esetén az óvodai körbélyegzők lenyomatát, a pedagógiai program nevét.

Az óvodai csoportnapló tartalmazza:

- számozott oldalak
- a napló megnyitva, óvodavezető aláírásával, bélyegzővel, dátummal, a csoport neve
- a gyermekek nevét és óvodai jelét, a fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három–négyéves, a négy–ötéves, az öt–hatéves a hat–hétéves gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődések voltak
- az adott nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét
- a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket
- heti rendet napi bontásban
- családdal való kapcsolattartási formák tartalmát (nyílt nap, szülői értekezlet, fogadóóra feljegyzéseit)

- veszélyforrások, intézkedési terv, baleset megelőzés szabályai, gyermekvédelemmel kapcsolatos bejegyzések
- a nevelési feladatokat, a nevelő munka értékelését
- a szervezési feladatokat, a tervezett programokat és azok időpontjait
- a gyermekek képességfejlődését elősegítő tartalmakat
- a hivatalos látogatásokat, a vezető ellenőrző látogatásait, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását.

A gyermekek dokumentációja tartalmazza: az anamnézist, a gyermekek fejlődését nyomon követő mérőlapokat, a gyerekek fejlődéséről készült pedagógiai véleményt. A szülő évente két alkalommal írásban is kap tájékoztatást. A szülő aláírásával igazolja a gyermekéről készült (óvodapedagógusi, fejlesztő pedagógusi, logopédusi) jellemzés, és tájékoztatás ismeretét.

Az óvoda a gyerekek értelmi, beszéd, mozgásfejlődésének eredményét legalább félévente – de szükség szerint – rögzíti.

12. Érvényességi nyilatkozat

A Pedagógiai Program érvényességi ideje: határozatlan időre szól, visszavonásig érvényes.

A Pedagógiai Program 2018. szeptember 07-től lép hatályba.

Az óvoda pedagógiai programja nyilvános, honlapunkon vagy a vezetői irodában olvasható.

13. Legitimációs záradék

Az Erdőszéle Óvoda pedagógiai programját jóváhagyta:

Budapest, 2018. szeptember 6.

.....
óvodavezető

A szülők részéről elfogadta és véleményezte

Budapest, 2018. szeptember 6.

.....
Szülők képviselőjében

Az Erdőszéle Óvoda Nevelőtestülete egyetértését nyilvánította, és egyhangúan elfogadta az óvoda Pedagógiai Programját.

Budapest, 2018. szeptember 6.

.....
Nevelőtestület képviselőjében

A fenntartó, Gyerekerdő Közhasznú Nonprofit Kft. egyetértett a Pedagógiai programban foglaltakkal.

Budapest, 2018. szeptember 7.

.....
Fenntartó képviselője